

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

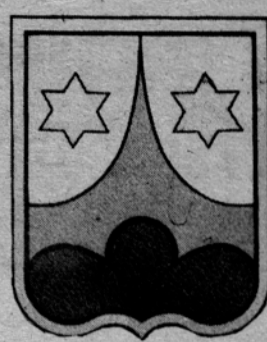
Savinjske

Glasilo socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine MozirjeLeto XIII
Številka 12
December 1982

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Poštnina plačana v gotovini

Novoletna popotnica

Spet se leto izteka. Navajeni smo že, da ob prehodu starega k novemu v mislih delamo obračune za nazaj in razmišljamo, kaj nas čaka v prihodnje. Letošnje izkušnje so še posebej tehen razlog, da to storimo, kar se da, temeljito.

Se bolj kot obračuni opravljenega dela v iztekajočem se letu so pomembna naša predvidevanja za vnaprej. A vendarle moramo v vseh okoljih doobra pretehtati, kako smo gospodarili letos, saj bomo na teh temeljih načrtovali in uresničevali naš nadaljnji razvoj.

Prav je, da smo pri ocenjevanju preteklega leta in ravnanja čim bolj realni. Se večjo realnost pa potrebujemo pri planiranju bodočih nalog za leto, ki je pred nami. Tako pri ocenah kot pri načrtovanju pa ne sme manjkati zdrave, ustvarjalne kritičnosti.

Danes je, žal, mnogim že kar prešlo v navado, da vseprek kritizirajo, kadar beseda nanese na trenutne gospodarske razmere. Zelo malo ali pa nič niso pripravljeni storiti, da bi po svojih močeh in sposobnostih pomagali pri njihovem razreševanju. Med takšnimi nergači praviloma ni tistih delavcev in kmetov, ki so bili aktivni borci za svobodo in novo Jugoslavijo, pa tudi ne tistih, katerih žulji so vtikani v obnovo porušene domovine in obdelana polja za naš vsakdanji kruh. Na srečo ni med njimi tudi zdravega jedra osveščene mladine, ki se odgovorno zaveda resnosti sedanjega trenutka, pa tudi večno veljavne resnice, da se le z delom ustvarjajo pogoji za višji standard posameznika in družbene skupnosti. Vse preveč pa je takšnih, ki jim je cilj zgolj uživati dobrine našega sistema, ne da bi se vprašali, kakšen je njihov prispevek k ustvarjanju pogojev za takšno lagodno življenje.

V sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah ne sme biti med nami prostora za neupravičeno kritiziranje in škodljivo črnoglednost. Posplošeno kritiziranje in tarnanje vedno vodi k malodušju. To pa še nikoli ni bilo gibalo napredka, prav tako kot tudi ne samo romantično obujanje spominov na dobre stare čase.

Gornjesavinjanci smo že neshetokrat dokazali, da si želimo napredka, boljših pogojev življenja, da otrokom in mladini ne želimo trnjeve poti skozi življenje, kakršno je morala prehoditi starejša generacija. Vedno je bilo v nas prisotno prepričanje, da je s trdno voljo in skupnimi močmi mogoče uspešno premagovati še tako nepremostljive težave in dosežati pogumno zastavljene cilje. Skratka, življenjskega optimizma, upanja v boljšo prihodnost in pripravljenost za aktivno delo v njen prid nam ni nikoli primanjkovalo. Za nobeno ceno si ne smemo privoščiti kakršnegakoli omahovanja zlasti še sedaj, ko smo v težavah in dilemah, kako čimprej ponovno ozdraviti naše bolno gospodarstvo.

Potrebna nam je veliko resnejša pripravljenost vseh delovnih ljudi in občanov.

Leto, ki je pred nami, bo zanesljivo težko. Marsičemu se bomo še morali odreči. Naš realni standard ne bo naraščal. Odplačati bomo morali veliko dolgov tujini, pa tudi uvoziti najnujnejše, kar potrebujemo, a ne proizvajamo doma. Zato

bomo v bodoče prisiljeni mnogo več izvažati, pa četudi na račun slabše oskrbljenosti domačega trga. Začasno ohromljena investicijska aktivnost v gospodarstvu bo povzročila povečevanje nezaposlenosti. Še bolj kot doslej bomo prisiljeni omejiti izdatke za skupno porabo, osebne dohodka pa uskladiti z rastjo delovne storilnosti. Pričakujemo lahko še več neprijaznih ukrepov, ki jih bo treba izvajati v korist bitke za stabilizacijo. Vendar vse, kar nas je že doletelo in kar se nam še obeta v novoletnem paketu zvezne vlade, moramo razumeti kot nujne ukrepe, da se čim preje izkopljemo iz težav, v katere smo zabredli. Pri tem pa upoštevajmo, da se s hudimi gospodarskimi problemi vse bolj srečuje ves – tudi najbolj razviti svet. Naj bodo pričakovana stabilizacijska odrekavanja še tako neprijetna za našo razvajeno miselnost, imejmo za uteho vedno pred očmi druge neprecenljive vrednote kot so svoboda, mir, široke socialne pravice in svoboščine, samoupravljanje! Vse te pridobitve narodnoosvobodilnega boja in povojne izgradnje socializma so vredne največjih žrtve! Zato je naša poglavitna naloga za danes in jutri: zavzeto in odgovorno delo, ki edino lahko omogoča družbeni napredek, našo notranjo in zunanjo trdnost. Bolj kot doslej se bomo v vsakodnevnem ponajmanj morali opirati na lastne sile.

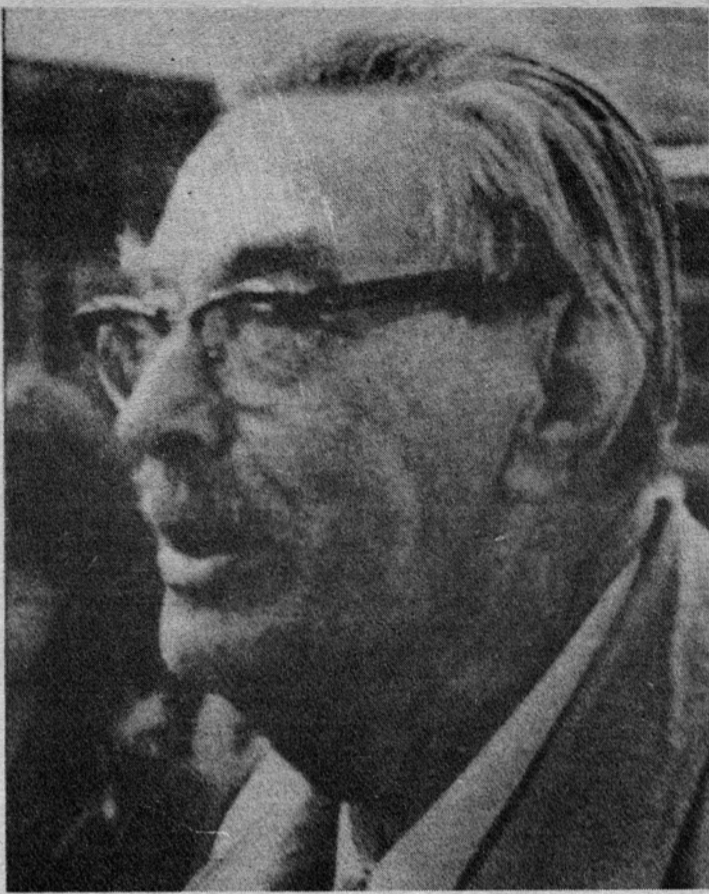
Nimamo pravice pričakovati, še manj pa bi smeli gojiti želje, da bi naše probleme reševal kdo drugi, saj bi jih zanesljivo reševal v svojo in ne v našo korist. Tega pa nikakor in nikoli ne smemo dovoliti.

Vsi, ki delamo, kdaj pa kdaj podzavestno tudi grešimo. To velja tako za delavca pri stroju, na polju ali v pisarni kot za direktorja v podjetju in občinskega ali zveznega funkcionarja. Vendar vsi radi kažemo le na napake drugih, svojih pa ne vidimo ali nočemo priznati. Prav bi bilo, da se takšnih in podobnih človeških slabosti v prihodnje ne le zavemo, pač pa jih tudi hitreje in učinkoviteje odpravljamo na vseh področjih družbenega življenja. Pot do uresničitve velikih nalog prihodnosti bi bila s tem bistveno olajšana!

Novo leto je torej pred vrati. Nehote se nam porajajo ugibanja, kaj nam bo prineslo. Po vsem tem, o čemer smo uvodoma razglabljali, se vsiljuje vprašanje, ali bo nemara navrglo še več nevspečnosti in težav kot smo jih okusili že v letošnjem letu? Ali pa bo vendarle bolj prizanesljivo in radodarno, kakršnih smo bili vajeni še v naši nedavni, a malce preveč brezbrizni preteklosti? Zanesljivih odgovorov na podobna razmišljanja ne more dati nihče. Eno pa je gotovo: naša osebna sreča in skupna družbena blaginja bo odvisna edinole od nas samih! Nihče nam ne bo ničesar podaril, vse kar bomo želeli in hoteli imeti v pogledu osebnih in družbenih dobrin, si bomo morali zaslužiti z lastnim in boljšim delom.

Vsem delovnim ljudem in občanom želim v novem 1983 letu čvrstega zdravja, vsestranskih uspehov, pa obilo osebnih in družinskih sreč.

ALOJZ PLAZNIK
predsednik SO Mozirje

Častnemu občanu, ministru in prvemu komandantu slovenskih partizanskih enot Francu Leskošku-Luki iskreno čestitamo k 85-letnici občani Gornje Savinjske doline.

V Gornjem gradu so se zbrali aktivisti OF

Letošnja osrednja proslava Dneva republike je bila v Gornjem gradu. Domači kulturni delavci so poskrbeli za pester spored, sicer pa je bilo kar več prireditve hkrati, oziroma slavlja so bila na večih mestih. Najprej so se zbrali nekdanji aktivisti OF iz naše doline z borci NOB in mladimi v dvorani zadržnega doma. Tam jih je nagovoril predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik. Poudaril je velik pomen in ogromen delež, ki so ga aktivisti kot terenski delavci prispevali k osvoboditvi. Nato je obudil spomin na prve svobodne volitve v dolini in prvo skupščino ONOO v Gornjem gradu leta 1944. Vsem navzočim je čestital k prazniku, posebej pa še najmlajšim, ki so bili kmalu nato sprejeti med pionirje. Šolski otroci so izvedli lepe točke kulturnega sporeda in poželi hvaležno ploskanje.

Sledila je podelitev državnih odlikovanj, ki jih je podelil predsednik OK SZDL Hinko Čop. Prejeli pa so jih: Anton Acman, red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Marija Kobale, red dela s srebrnim vencem, Jože Prisljan, red dela s srebrnim vencem, Jože Skornšek, red dela s srebrnim vencem, Jelka Zidar, red dela s srebrnim vencem, Jože Bitenc, medaljo zaslug za narod, Marko Jurkovič, medaljo zaslug za narod in Vlasta Urlep, medaljo zaslug za narod. Vsem odlikovancem iskreno čestitamo!

Nato je sekretar OO ZB NOV Vlado Košir v krajšem nagovoru izrekel vsem aktivistom čestitke k podeljenim značkam aktivistov OF in priznanjem, ki so jih podelili. Občinski odbor ZB NOV pa je izrekel tudi priznanji Antonu Ikovcu iz Solčave za ohranjanje zgodovinskega gradiva iz NOB in Aleksandru Videčniku iz Mozirja za zbiranje gradiva o NOB in postavitve stalne razstave.

Po končani svečanosti v dvorani so se vsi udeleženci podali pred nekdanjo posojilnico v trgu, kjer je govoril predsednik OO ZB NOV Jože Celinšek o velikem dejanju oktobra leta 1944, ko so se v tej stavbi zbrali odposlanci, da bi izvolili prvi okrajni narodnoosvobodilni odbor za Gornjo Savinjsko dolino. Na tej stavbi je nato odkril prvi predsednik ONOO Gornji grad tovariš Golob spominsko ploščo.

Na pokopališču pa je krajevna organizacija ZB NOV Gornji grad postavila lično spominsko obeležje padlim borcem. Govoril je F. Tiršek in v svojem govoru osvežil nekatere spomine iz časov boja v teh krajih. K spomeniku so borci položili venci.

Po vseh slovesnostih so se nekdanji aktivisti OF zbrali pri Trobeju in se dogovorili za organiziranost svojih vrst v okviru občinske organizacije ZB NOV Mozirje

Izobraževanje, štipendiranje, zaposlovanje ...

Na svoji redni seji predsedstva Konference mladih o vzgoji in izobraževanju pri Občinski konferenci ZSMS Mozirje je bila glavna tema posvečena usmerjenemu izobraževanju in vpisovanju naših najmlajših članov v nadaljnje izobraževanje. S strani predsednikov osnovnih organizacij ZSMS na osnovnih šolah je bilo izraženih vrsto težav, pred odločitvijo za nadaljnje šolanje.

Akcija, ki poteka preko te konference v sodelovanju s kadrovsko komisijo naše občine je naletela na dober odmev, ko je predstavila deficitarne poklice naše občine. Vendar so tu še vprašanja, kje dobiti štipendije, kakšen je potek šolanja v usmerjenem izobraževanju.

Kljub temu, da še sedaj ni popolnih podatkov koliko in katera organizacija združenega dela bo v prihodnjem letu razpisala štipendije je iz prvih razgovorov z predstavniki naših OZD razvidno, da bodo na voljo pretežno štipendije od II. do IV. zahtevnostne

stopnje, zelo malo pa zahtevnostne stopnje izobraževanja V. do VIII. (to je od tehnika in naprej), čeprav po drugi strani ugotavljamo, da imamo daleč najslabšo izobrazbeno strukturo naših delavcev predvsem na delovnih mestih, ki zahtevajo srednjo, višjo ali visoko izobrazbo. Sicer so ta delovna mesta zasedena z vsemogočimi profili, ki ne ustrezajo, z utemeljitvijo „praksa dela mojstra“, po drugi strani pa imamo vrsto mladih z ustrezno kvalifikacijo, ki čakajo na zaposlitev.

Predsedstvo Konference mladih v vzgoji in izobraževanju je sprejelo sklep, da bo našim najmlajšim članom pomagalo še v eni obliki pred odločilnim korakom. Mladim po osnovnih šolah bomo v mesecu decembru skušali približati usmerjeno izobraževanje preko razgovorov z dijaki, ki so v usmerjeno izobraževanje že vključeni. Izbrali smo osem usmeritev, ki so najzanimivejše za zaposlitev v občini Mozirje.

MARIJA NAGLIČ

Slab odnos do družbenih sredstev

Iz celodnevne osnovne šole Fran Kocbek Gornji grad smo dolžni tudi informacijo o delu komisije za šolsko prehrano. Starši otrok vsak mesec plačujejo šolsko prehrano, ki je bila pri komisiji izračunana na temelju podatkov o dohodku družine.

Ugotovljamo, da se občani mačehovsko obnašamo do družbenih sredstev. Prikaz dohodkov družine je v mnogih primerih nerealen, saj smo pri komisiji ugotovili, da je prikazan dohodek tako nizek, da v današnjih razmerah težko preživlja družino, istočasno pa je njihovo osebno premoženje nad povprečjem.

Redki dohodki družin učenec, ki izhajajo iz delavskih

družin, ne dosegajo zahtevnega cenusa, vendar se to dogaja predvsem pri učencih iz kmečkih družin. Tu so prikazani dohodki tako nizki, da jim po cenzusu pripadajo vse pravice. Nerealno prikazani dohodki se tako izkazujejo pri pridobivanju štipendij, otroških dodatkov ...

Naj omenim to, da je naša komisija zavrnila skoraj polovico vloženih prošelj za uveljavljanje pravice do znižanega prispevka za šolsko prehrano, a kljub temu se bojimo, da smo jih še premalo, saj se razlika, ki je starši ne plačujejo krije iz družbenih sredstev, ta pa niso brez dna.

M. N.

Našim občanom želimo
srečno novo leto
1983

Skupščina občine Mozirje in njen izvršni svet, družbenopolitične in delovne organizacije ter SIS naše občine. Čestitkam se pridružuje tudi uredniški odbor Savinjskih novic

Čuvarji mej na obhodu

Predsedstvo SZDL o gospodarjenju

Na zadnji seji predsedstva OK SZDL Mozirje so najprej obravnavali zapažanja o gospodarjenju v občini. Uvodne misli je podal predsednik izvršnega sveta SO Mozirje Franc Miklavc. Dejal je, da so nekatere delovne organizacije huje občutile omejevanje goriva, kot druge. Posebno kritično je bilo v gozdarstvu, pa tudi deloma v kmetijstvu. Ob tem je bilo še poudarjeno, da so določila o količinah goriva nepopolna in ne ustrezajo resničnim potrebam.

Sedanji administrativni posegi, so sicer potrebni, vendar pa občutno ožijo samoupravno odločanje. To je občutiti na vseh ravneh, najbolj pa pri oblikovanju cen, na katere delavci ne morejo odločilno vplivati, čeprav gre za plod njihovega dela.

Glede gibanja naložb smo lahko pri nas zadovoljni v toliko, da so te le v višini 19 % družbenega proizvoda. V glavnem so zaključene, ob tem pa čutimo pomanjkanje ustreznih načrtov za naprej. Kar tiče OD nismo med velikimi kršitelji sporazuma. V gospodarstvu sploh ne, v negospodarstvu pa so se stvari uredile.

Oskrbovanje s proizvodnimi potrebščinami, naftnimi derivati itd. smo še zadovoljivo reševali. Seveda so prvi začetki krize goriv bili tudi pri nas zelo kritični. Težave so posebej glede nekaterih uvoznih vrst blaga in rezervnih delov v kmetijstvu.

Preskrba prebivalstva je bila še sorazmerno dobra, razen seveda nekaterih vrst blaga, ki je povsod iskano. Nekajkrat so pomagali iz blagovnih rezerv, da bi preprečili potrošniško mrzlico.

Količinsko smo proizvodnjo dosegli v kmetijstvu. V industriji smo ostali na lanskim ravni. V nekaterih delovnih organizacijah imajo zelo „nepripravljene“ vodilne ljudi, to se potem seveda odraža tudi v številkah. Zato je treba ponekod računati na zamenjave najodgovornejših.

O izgubah lahko govorimo v dveh znanih primerih, to sta RA-MO in Vez. Iverna v Glinu ni več v izgubi. Izvoz še ni zadovoljiv, saj znaša le 7 % v celotnem prihodu.

Skupna poraba nam dela preglavice predvsem v zdravstvu in

šolstvu. V zdravstvu imamo nekatere stvari še nerazčiščene, vendar jih skušamo skupaj s skupščino SIS in TOZD Splošno zdravstvo razčistiti. Zaradi kritičnega stanja glede likvidnosti v DO morajo te takoj pristopiti k izdelavi likvidnostnih načrtov. Posojila zunaj občine niso več vzdržna, sploh pa so predraga. Pomagati si moramo doma. Do konca leta najbrže ne bo hujših odstopanj. Težave so pri spravi lesa, v kovinski predelavi se ne obeta poslabšanje. Drugače je v lesni predelavi, tako nimamo v stavbnem pohištvo popolne ponudbe, to seveda lahko pripelje do zaostritve na trgu. Tudi žagan les gre v zadnjem času slabše v promet, to ima sicer tudi dobro lastnost, saj ga ostane več doma.

V dokaj kritični razpravi so zahtevali več doslednosti pri delitvi OD in nikogar ne kaže pri tem izvzeti. Dalje so menili, da vse preveč kažemo na težave izven naših možnosti, premalo pa smo kritični do lastnih slabosti. Vse to je prisotno tudi v naših analizah, ki pre malo pokažejo določene primere nezadovoljivega ponašanja. Skratka vse so drugi krivi, mi pa nič, takšna ocena seveda ne drži in ni v tem času primerna. Tudi o lesnem gospodarstvu so se kritično izrekli, češ, da smo o tem govorili kar na vseh sestankih, vendar pa še nismo dosti storili, da bi stanje do kraja izboljšali, ker se stvari ne lotimo pri korektivnih. Tudi slaba stanja skrbno prikrivamo, to se seveda lahko hudo maščuje. Vemo za vzroke težav, pa jih ne odpravimo, ker smo neodločni in nedosledni. Naša ukrepanja bi morala biti enotna in bi morala pokazati na odgovorne za slabo stanje.

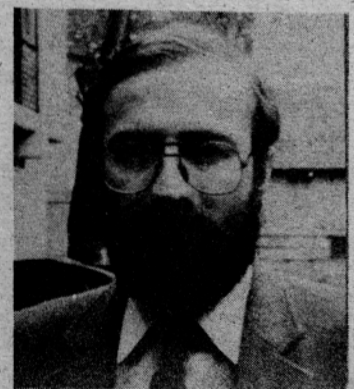
Temu bi morala slediti kadrovska zamenjava, tam kjer stvari ne gredo prav. Tudi pri skupni porabi moramo končno priti na trdna tla. Saj ne gre reševati stvari iz dneva v dan, kot to počenjamo. Moramo pač skladno z našimi možnostmi dobro načrtovati!

Sestala se je tudi občinska konferenca SZDL. Na njej so sklenili dopolniti programska izhodišča, ki so bila predložena s poudarkom na priprave za referendum in sprotno oceno uspešnosti dela SZDL in vseh ravneh organiziranosti.

Elkroj v Čajetini

Pobrateni občini Mozirje in Čajetina si prizadevata tudi gospodarsko sodelovati. Ni dolgo tega, ko smo poročali, da je ob občinskem prazniku občine Čajetina dobil Elkroj za gospodarske uspehe v sodelovanju z Mladostjo občinsko nagrado, ki so jim jo izročili ob obisku večje skupine delavcev Elkroja v Čajetini.

V Mozirju se je mudil direktor delovne organizacije Mladost, diplomirani ekonomist Zoran Šakilović. Izkoristili smo priložnost za pogovor z njim.

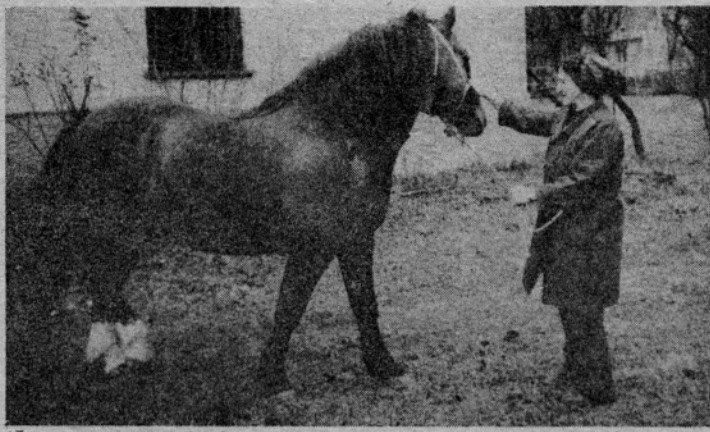
Zoran Šakilović

Delovna organizacija Mladost je v sestavi Kmetijskega kombinata Zlatibor, ki združuje 5 delovnih organizacij in zaposluje okoli 1500 delavcev. Gre torej za zelo ugledno gospodarsko organizacijo v Čajetini. Če bi našli dejavnosti kombinata, potem je treba najprej omeniti Agroindustrijo s 5 TOZD, lesno industrijo „Bor“, proizvodnjo ke-

mičnih svinčnikov, delovno organizacijo za izdelavo motorjev in Mladost, ki ima 2 TOZD.

Mladost ima torej v svojem sestavu dve dejavnosti. So med največjimi izdelovalci zaščitne opreme v državi (zaščitne obleke, rokavice itd.). Trenutno zaposlujejo 300 delavcev, ker bodo v proizvodni hlači pričeli z drugo izmeno, bodo kmalu potrebovali še 50 delavcev. Ko so 1980. leta stekli prvi razgovori z Elkrejem si niso predstavljali tako uspešnega sodelovanja, kot je sedaj. Obe strani sta vložili del sredstev, Elkroj pa še poleg tega skrbi za izobraževanje kadrov in tehnično načrtovanje. Tako se je v Nazarjah usposobilo 40 delavcev iz Čajetine. Sedaj teče proizvodnja nemoteno in to na sodobnih strojih z Elkrejevo tehnologijo. Zmogljivost 200.000 hlač, bodo prihodnje leto podvojili. V kratkem nameravajo ustanoviti poslovno skupnost zaradi večjih možnosti vsestranskega sodelovanja z Elkrejem.

Zoran Šakilović je ob koncu našega razgovora poudaril izreden pomen povezave z Elkrejem. Ta odnosa pri njih ne samo v občini, ampak je tudi v republiki Srbiji. Seveda bi najbrž brez osebnih prizadevanj na obeh straneh ne šlo tako gladko. Prav temu dobremu medsebojnemu sodelovanju, ki ga ocenjujemo lahko kot „bratsko“ je pripisati dosežene uspehe. Sedaj se odpira tudi Mladost pot v izvoz, saj bo kakih 30 % njihovih izdelkov Elkrej izvozil, to je seveda šele začetek. Direktor Šakilović je poudaril izreden ugled Elkroja po vsej državi in seveda v tujini, ta pa bo jamstvo za uspeh v bodoče.

Žrebec pri reju Preku

Več konj v hleve

V mozirski zadrugi si močno prizadevajo povečati izvoz. Že smo o tem pisali da nameravajo tesneje sodelovati s čebelarji, ki naj bi pridelali čimveč gozdnega medu. Pripravljajo ureditev hmeljskih nasadov na dodatnih 10 ha površin, skratka iščejo poti iz devizne zagate.

Direktor zadruge Anton Vrhovnik je pohvalil razumevanje čebelarjev, ki so zadrugi prodali preko 30 ton medu, da ga je lahko izvozila. Ta posel je pomenil za 450 starih milijonov din izvoza! Čebelarstvo je zelo pomembna kmetijska veja, saj ne potrebuje velikih proizvodnih sredstev, niti površin, pomeni pa važno dopolnilno kmetijsko dejavnost. Zal se vsega tega še premalo zavedamo. Premalo smo v preteklosti skrbeli, da bi se čebelarstvo res lahko razvijalo. V bodoče bodo v zadrugi poskrbeli za potrebščine, ki jih čebelareja terja, zaposlili pa bodo posebnega pospeševalca za to gospodarsko vejo.

Verjetno nas le težave spametujejo! Vsa leta doslej smo konjerejo zelo zanemarjali. Res je, da je za poglavita kmetijska obdelovalna dela konja nadomestil traktor. Vendar se v času pomanjkanja goriv za stroje spet močneje pojavlja potreba po konju. Pa ne samo to, konjereja je zanimiva za pridelavo mesa, ki je zelo iskano tudi za izvoz.

V občini imamo sedaj že 300 konj od teh je okoli 50 % neproduktivnih zaradi starosti in podobnega. Tudi za delo največkrat niso v celoti

izkoriščeni. Zato si zadruga skupaj z Veterinarsko postajo prizadeva stalež pomladiti in ga kakovostno izboljšati. Prav sedaj so v Radmirju pri reju Preku pričeli z rejo žrebca noriške pasme. To so srednje težke živali primerne za težja dela in za dobro prirajo mesa.

V srednjeročnem obdobju bomo povečali število konj za 50 %, pravi Anton Vrhovnik. Poskrbeli bomo za vodenje B-rodovnika, tako bo s pomočjo nadzorovanega pasemskega razploda možno zagotoviti pasemske živali, za katere bodo rejci prejeli 1.300 miliona družbene gnotne spodbude.

To bo torej zelo zanimivo za naše kmete, saj končno večji hlevi kar lahko zmorejo še kakšnega konja! Saj gre v bistvu za sporedno živinorejsko vejo. Nedavno tega je zadruga nabavila 20 žrebcev, ki so šle za med, ker so mnogokje že spoznali pomembnost konjereje. Poleg tega pa je zadruga nabavo kreditirala. Tudi v naprej bodo na ta način pospeševali rejo konj v naši dolini.

Preveč smo opustili nabiranje gozdnih sadežev. Nekdanje izkušnje pri zbiranju borovnic, gob in drugega so pokazale zanimivo tržno vrednost. Seveda se dajo ti sadeži dobro prodati v tujino. Zato bo zadruga v prihodnje poskrbela za pospeševanje nabiranja in zbiranja gozdnih sadežev, ki dajejo v določenih predelih lahko zanimiv vir dohodka mladini in tudi starejšim.

S seje komiteja ZKS

V Nazarjah je bila 6. seja komiteja ZKS Mozirje. Na njej so najprej obravnavali izvajanje sprejetih ukrepov v okviru organizacij ZK v Glinu. Ugotovili so, da so v nekaterih TOZD sledili dogovoru, ponekod pa stvari ne tečejo, kot so bile postavljene. Predvsem pa ne gre v zaostni meri za doslednost, ki bi morala vsaj v vrstah komunistov biti zgladna. Na sploh je mogoče trditi, da so delavci podprli zahtevo komunistov o temeljiti oceni izvajanja posameznih vodilnih in vodstvenih del in nalog, manj pa je to bilo prisotno med kolektivom skupnih služb. Tudi na jačanju kadrov ni bilo nič storjenega, čeprav so glede tega komunisti sprejeli zavezujoče sklepe. Spričo takšnega stanja, so menili na seji, je kaj lahko, da stvari zvedenijo, saj čas napravi svoje. Tudi delo sindikata niso pohvalili, saj je prizadevanje za skupno reševanje perečih vprašanj le malo vidna. Zaključno so ugotovili, da je v Glinu bilo glede na sprejete sklepe dosti storjenega, vendar še premalo in pre-

počasi. Odpor pri izvajanju sklepov ZK ne bo mogoče trpeti.

Ko so obravnavali potek izobraževanja v vrstah komunistov, so najprej poslušali poročilo komisije za izobraževanje. Predavanja so pripravili s pomočjo Delavske univerze v Mozirju. Ugotovitev, da je v vrstah komunistov še vse premalo zavesti za načrtno izobraževanje je značilna. Največkrat je bil osp pri raznih predavanjih, oziroma izobraževanju odločno previsok. Ker gre končno za idejno izobraževanje, bi morali imeti za to več poslušal. Drugače je pri pripravljanih seminarjih za sprejem v ZK. Tam je pač treba smatrati, da tisti, ki se predavanju ne udeležijo ne sodi med komuniste.

Nato so obravnavali še varnostne razmere v naši občini ter zaključno sklenili zastaviti vse sile, da so sprejeti sklepi dosledno in brez odlašanja izvršijo. Pri tem seveda ne more biti kakršnihkoli odporov, pa ne glede za katere sklepe gre.

Seja sindikalnega sveta

Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta Mozirje so obravnavali zaključke o gospodarjenju v 9 mesecih letos, sprejeli so načrt dejavnosti po 10. kongresu ZSS in obravnavali še razne tekoče zadeve. V razpravi po poročilu o gospodarjenju so menili, da je treba odpravo izgube v Iverni proučiti, ker gre lahko tudi za prelivanje sredstev znotraj delovne organizacije. Če je to posledica dobrega dela, potem gre delavcem TOZD Iverna priznanje. Na sploh pa zaskrbljuje nizka akumulacija v delovni organizaciji kot celoti.

Ko so obravnavali izgubo v VEZ Mozirje so menili, da je temu krivo tudi preveliko zaposlovanje režijskih delavcev. Seveda pa je največ kriva napačna proizvodna usmeritev, ki je po-

Na občini so nam povedali ...

Že nekaj številki nazaj smo skušali občane seznaniti na kratek način o žgočih vprašanjih s katerimi se ukvarjajo na našem občinskem izvršnem svetu. Tokrat smo razgovarjali s predsednikom skupščine Lojzeto Plaznikom, ki nam je povedal, da prav v teh dneh obiskuje posebna skupina članov predsedstva komiteja ZKS Mozirje in predstavnikov občine naše delovne organizacije. Tam se srečujejo z vodilnimi in vodstvenimi delavci ter odgovornimi v družbenopolitičnih organizacijah delovnih organizacij. Skupina seznanja ob takšnih prilikah o vseh podrobnostih razmer v občini in državi. Tako izmenjajo mnenja in poglede na možnosti izhoda iz gospodarskih zagat v posameznih sredinah. Na ta način se neposredno spoznajo težave na eni in na drugi strani in skupno proučuje ukrepe, ki bi bili potrebni. Da bi kar se da temeljito spoznali stanja v delovnih organizacijah so pripravili poseben vprašalnik, ki naj bi pojasnil vse podrobnosti stanj in dogajanj v tem letu in do konca tega leta, seveda pa tudi izglede za naslednje leto.

Predsedstvo komiteja ZKS želi na ta način odpravljati slabosti, ki se pojavljajo čisto v trditvah, da izvirajo vse težave od zunaj, kar pa v bistvu pomeni le delček resnice, saj je mnogokje možno najti notranje rešitve iz zagat, poiskati razne skrite možnosti o katerih pa se premalo govori, še manj pa se z njimi računa! Pretežno povsod so še rezerve, ki bi jih kazalo podčrtati in tako iskati rešitve za lastnimi silami. Ob koncu teh razgovorov bo ugotovitev temeljito pretreslo predsedstvo komiteja ZKS Mozirje in sam komitej. Ukrepi pa morajo nemudoma slediti. Izvršni svet je pripravil gradivo, ki naj bi šlo v javno razpravo pod naslovom „program gospodarjenja v zaostrenih materialnih možnostih“. To obsežno gradivo obsega poglavja: omejitve gospodarskega razvoja, smeri delovanja za zmanjševanje in odpravljanje motenj ter zastojev, in zaključki

s poglavjem o ostalih aktivnostih in ukrepih. Torej gre na eni strani za ugotovitve stanja in na drugi strani nakazuje ukrepe, ki bi v danih prilikah bili potrebni. Postavljeni so tudi roki v katerih se morajo opraviti določene naloge. Izvršni svet si tudi na ta način prizadeva za uspešno ukrepanje glede na kritično stanje v nekaterih ozirih tako v gospodarstvu, kot v ne gospodarstvu. Razprava pa bo nedvomno gradivo dopolnila.

Seveda se morajo srednjeročna načrtovanja prilagoditi razmeram v katerih gospodarimo in bomo gospodarili, zato bodo dosedanja načrta temeljito prerešani in ustrezno popravljeni, oziroma dopolnjeni. Tako bo tudi z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana za leto 1983. Vse načrtovanje mora torej najti uresničenje v danih možnostih. Kot primer, v srednjeročnem načrtu je bilo predvideno povišanje družbenega proizvoda za 12 %, kar pa je v sedanjih razmerah povsem nemogoče doseči. Zato se predlaga za to obdobje povečanje le 2,5 %. Vsemu temu seveda sledijo naložbe, ki se bodo na vseh ravneh morale prilagajati utemeljenim možnostim, to velja tudi za krajevne skupnosti. Znano je, da tudi bančnih posojil ne bo mogoče dobiti, razen za izvozno dejavnost, se pravi za proizvodnjo, ki je izvozno usmerjena ter seveda za pridelavo hrane.

Stara šolska poslopja v Šmihelu, Lepi njeni in Radmirju se bodo končno koristno uporabljala. Na predlog SO Mozirje in občinske konference SZDL je republiški izvršni svet odobril dodelitev teh zgradb brezplačno v uporabo zainteresiranim. Tako bo šola na Lepi njeni služila krajevnim potrebam in bo zanj skrbel vaški odbor KS. Šmihelska stavba bo dodeljena Lovski družini Mozirje, ki bo odstopila del prostorov še domači gasilski desetini. Poslopje v Radmirju se dodeli Gasilskemu društvu, ki bo uredilo prireditveni prostor za skupne potrebe kraja.

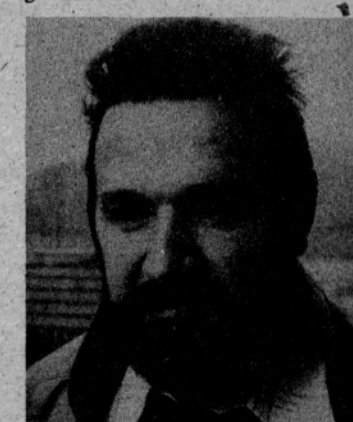
Težave s cestami

Temeljna organizacija kooperacije gozdarstvo v Nazarjah vključuje 2350 gozdnih lastnikov, oziroma 20.150 ha gozdnih površin, od teh je okoli 400 ha varovalnih gozdov. Povprečno torej odpade na lastnika 8,75 ha gozdov. Gozdni lastniki so tudi nekmetje, s. dnjih je celo več kot „čistih“ kmetov.

Zanimalo nas je kakšna je blagovna proizvodnja v TOK gozdarstvo Nazarje, zato smo se o tem pogovarjali z direktorjem inž. Jožetom Kumrom. Po načrtu dosega količine 72.655 m³ lesa. Letos bo nekaj izpada zaradi dovoznih težav v času pomanjkanja goriva za tovarnjake. Slednje ne bo bistveno vplivalo na količine lesa predane lesni industriji. Če bi želeli primerjati navedene podatke s tistimi iz družbenih gozdov, potem je teh v občini 14.797 ha, od tega pa kar 3800 ha varovalnih gozdov. V družbenih gozdovih se seka 46.800 m³ lesa. Tako je skupaj v občini 12 % varovalnih gozdov, od vseh gozdnih površin pa je 64 % v zasebni lasti. Prav zasebni gozdovi se nenehno širijo na opuščene površine (pašniki). Zanimivo je še podatek o povprečnem tekočem prirastku v naših gozdovih, ta je 5,6 m³ na ha letno in je nekoliko višji v zasebnih gozdovih. K temu sodi podatek o povprečnem letnem evidentiranem etatu, ki je 4,85 m³ na ha, ali 86,3 % tekočega prirastka.

Pospešena izgradnja gozdnih cest v preteklih letih je omogočila 530 km cestnih povezav. Te vzdržuje TOK Nazarje. Prav to pa predstavlja za temeljno organizacijo kooperacije izredno breme. Zato menijo, da bi morali vprašanje vzdrževanja cest temeljito proučiti, tembolj, ker je kar 50 % teh, ki služijo širšim namenom in jih ni smatrati kot „gozdne“. Če vemo, da se sredstva za vzdrževanje cest v okviru TOK Nazarje zbirajo iz blagovne proizvodnje in sicer tako, da vsak m³ lesa vključuje v ceni 100 din v te namene. To velja le za les iglavcev. Vsega skupaj zberejo okoli 7 mio dinarjev. To se sicer sliši veliko, vendar pa je spričo stanja na cestah

še vedno daleč premalo. Vremenske prilike in obnova zahtevnejših objektov povzročajo tudi večje izdatke. Tako so že pred iztekom tega leta bila porabljena sredstva za 20 % več, kot so bila načrtovana. Če vemo, da odpade le 10 din na tekoči meter cestišča za vzdrževanje, potem nam je jasno, da so ceste v slabem stanju! Ob tem je treba oskrbeti še sredstva za 10 do 15 km novih cest letno. Takšno stanje terja hitro reševanje. V TOK menijo, da bi morali tiste ceste, ki služijo širšemu prometnemu namenu vzdrževati iz sredstev ustrezne SIS. Nikakor pa ne more vse to bremeniti samo gozdarstva!

inž. Jože Kumer

Ko smo govorili o samoupravni organiziranosti TOK nam je inž. Kumer pojasnil, da vključujejo 5 organizacijskih enot (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji grad in Nazarje), ki imajo svoj svet. V njem je običajno 7 do 9 članov, ti odločajo o vseh gospodarskih zadevah enote. V svet TOK gozdarstvo pa pošlje svoje delegate. Tako je sestavljen iz 16 predstavnikov kooperantov in 3 delavcev TOK. Dosedanje samoupravne izkušnje so pokazale uspešno delo in visoko zavest članov svetov enot, pa tudi delegatov v svetu TOK gozdarstvo Nazarje.

Med pripadniki oboroženih sil

Kmalu bodo naši vojaki praznovali obletnico ustanovitve naše armade. 22. decembra 1941 so namreč po nalogu vrhovnega komandanta partizanskih odredov maršala Tita v Rudu oblikovali 1. Proletersko divizijo, ki je predstavljala jedro nastajajoče jugoslovanske armade. Zaradi tega zgodovinskega dogodka praznujejo ta dan vse oborožene sile naše države svoj praznik.

Tudi v naši občini dela skupina vojakov v mejnih enotah. Če primerjamo zadržanje nekdanje starojugoslovanske vojske z našimi oboroženimi silami, potem je na dlani velika razlika ne le v sodobnosti in življenju znotraj

Zlatko Zdravec

vojaških kolektivov, temveč predvsem v odpiranju armade navzven. Saj je ni naloge, ki zahteva telesna dela, kjer ne bi našli naših mejnih stražarjev kot dragoceno pomoč. Tako so bili napeljeni telefoni, narejen vodovod v Solčavi, popravljene ceste in še bi lahko naštevati primere, ko vojaki niso niti hip oklevali in takoj priskočili na pomoč. To velja končno tudi za razna druga opravila, ko prebivalci cenijo izdaten delež delovne pomoči „svojih“ vojakov. Tako jih namreč imenujejo, saj delajo in živijo dejansko med njimi. Prav v tem izpričajo pripadniki oboroženih sil, da so resnična ljudska armada. Takšno sožitje je seveda dalo pričakovane uspehe.

Vsako leto obiščemo čuvarje meja in še vedno so nas lepo sprejeli. Veselijo se prijateljskega kramljanja, radi povedo kako živijo in kakšen je njihov vsakdan. Letos smo na pobudo komandirja karavle Veliborja obiskali del enote, ki opravlja svojo službo pod vršaci naših planin, tam je tudi njihovo domovanje.

Lep občutek navdaja človeka, ko stopi iz vozila, pa je v hipu obkrožen od mladih, veselih ljudi v vojaški obleki. Iz njih veje resnično zadovoljstvo in zdravje. Res je, da opravljajo svoje odgovorne naloge sredi čudovite krajine in dobrih ljudi, res pa je tudi, da se na vsak korak jasno vidi njihova pripravljenost storiti vse za dobro sočloveka. Odločni so zaupane naloge opravili dosledno in brez oklevanja. Opaziti je neko izredno povezanost med njimi, tovarištvu, ki se le redko pojavlja med ljudmi. Zavest, delo in mladostni zanos se združujejo v pristočno ljudsko sožitje!

Mlajši vodnik Zlatko Zdravec vodi skupino mladih vojakov. Doma je iz Ormoža in je kot diplomirani ekonomist pred odhodom v armado delal pri Slovinu. Tja se namerava tudi vrniti, ko bo opravil vojaško obveznost. Zapletli smo ga v pogovor in reči je treba, da je prijeten sogovornik. Povedal je,

da so v njegovi enoti Hrvatje, Makedonci, Slovenci, Madžar in Musliman. Skratka Jugoslavija v malem. Čeprav so mnogi prvič med hribi so se kar hitro vziveli in dobro premagujejo telesne napore, ki niso ravno neznatni.

Ko je Zdravec govoril o njegovem srečanju z našo krajino je dejal „veliko sveta sem imel priliko videti, vendar sem prvič med planinami. Odlično se počutim, pa tudi zrak mi prija...“. Torej tega mladega človeka je vojaštvo pripeljalo v planinski svet in tako je spoznal njegove lepote. Tovašiji smo res v najboljšem smislu besede, razmišlja Zdravec in nadaljuje „tu smo kot družina, navezani drug na drugega, dobro se razumemo, združuje nas bolj kot vojaška obleka, medsebojno razumevanje. Sicer pa nas ljudje jemljejo kot svoje, to pa je čudovit občutek. Seveda vso naklonjenost vračamo z našo pripravljenostjo pomagati, če je to treba. Tudi z mladino se povezujemo, na zadnjem kvizu v Nazarjah smo zasedli drugo mesto in sedaj bomo preizkusili znanje še na regijskem tekmovanju mladih.“ Mladi vodnik mora kot vojaški starešina poskrbeti za obveščanje vojakov v enoti, mnogo se pogovarja o perečih vprašanjih našega časa in tako izmenjajo svoje poglede na razna dogajanja v svetu in doma.

Tomica Šuster

Med vojaki smo naleteli na zgovornega in zelo bistrega mladeniča, ki je doma iz Slavonske Požege. Takoj je bil pripravljen odgovoriti na naša vprašanja. Seveda najprej tisto, kako se kot človek iz ravnine počuti med vršaci naših planin. Tomica Šuster, ki je sicer trgovski delavec, je takoj izrazil navdušenje nad svetom v katerega je prišel. Če bi ne bil tega vsega doživel, bi bil za marsikaj prikrajšan. Kot kurir je veliko na poti in temejito spozna krajino in ljudi, oboje pa mu bo ostalo v najlepšem spominu, tudi ko bo zamenjal vojaško suknjo za civilno. Sicer pa pravi, da se je kot vojak že kar navadil pomagati prebivalcem, kadar je to potrebno in tako je spoznal te hribovske ljudi in bo o njih pripovedoval, ko bo spet med svojimi v Slavoniji. Ko je Šuster pripovedoval o življenju v karavli je poudaril izredno tovarištvu, ki je tu izrazitejša kot kje drugje pri vojaki. Meni, da jih veže delo in skupno življenje v trdno celoto, v kolektiv, ki živi za svoje naloge. Tako seveda ni nikoli dolgočasno, saj se vedno najde dobra družina, pa tudi navzven se dobro povezujejo. Napore lahko zmorejo že zaradi ljubčini do domovine in nalog, ki jih jim je družba zaupala. Ko bo februarja prihodnjega leta odšel domov, bodo tu v tem planinskem svetu ostali njegovi najlepši spomini!

Skladovnica pralnega praška in zadosti čistil v samopostrežbi Savinje

V službi potrošnikov

Danes ni lahko biti trgovec, meni poslovodkinja samopostrežne trgovine v Mozirju Veronika Fužir. Mnogi ljudje ne najdejo dobre besede za naše delavce takrat, ko česa zmanjka. Morali bi se zavedati, da največkrat za takšno stanje ni kriv delavec v trgovini, ampak je vse to odraz trenutnega stanja v katerem se nahajamo. Mi se trudimo po svojih močeh, tudi naša uprava trgovskega podjetja Savinja si prizadeva, vendar preko tega ne moremo!

Tu ne gre za tarnanje, temveč za prikaz nekega stanja, ki bi ga z malo dobre volje kaj lahko spremenili. Namreč, vsi se zavedamo, da so trenutno težave v preskrbi, vemo tudi za potrošniško mrzlico, ki včasih še tako preudarnega človeka zamaje in potegne v tok nesmiselnega nakupovanja. Posledice takšnega ravnanja so nam znane, saj jih občutimo na lastni koži.

Trgovsko podjetje Savinja si resnično prizadeva za oskrbo, to je videti v trgovini, seveda pa včasih primanjkuje masla, margarine, kave še kar največkrat, vendar pa ni mogoče trditi, da bi kdaj zmanjkalo osnovnih živil. Veronika Fužir meni, da so v trgovini vedno pravočasno zaslužili, ko je bilo povpraševanje po kakšnih živilih pretirano, so količinsko omejili prodajo. Takšni ukrepi ne naletijo pri potrošnikih na odpor.

saj vedo, da je to v njihovo korist. Zakaj bi si nekdo delal zalogo, medtem, ko drugi nima za sproti! Če kar značilno negotovanje, morajo biti pralnega praška ni upravičeno. Morajo biti zaradi po domovih, saj to nazorno potrjuje številke. Lani oktobra so v Mozirju prodali 2100 kg pralnega praška, letos istega meseca pa kar 2756 kg. Gotovo ni to posledica pogostejšega pranja, ali pa takšnega porasta pralnih strojev! Še večja je razlika pri prodaji sladkorja. Lani so ga v oktobru prodali 1620 kg. letos pa 4280 kg — najbrž, da ne uživamo kar 3 krat več sladkorja. Tudi pri jedilnem olju je podobna slika — lani v oktobru so prodali 2677 l, letos pa 3980 litrov. Toliko o glavnih živilih. Seveda pa je slaba preskrba z mesom. Vzroki so znani in zaradi njih se ni nadejati, da bo kmalu kaj boljše. Tudi s kavo verjetno še ne bo boljše. Vendar je pri sedanjem stanju v preskrbi čutili premalo prizadevnosti potrošniških svetov, ki bi imeli pomembno nalogo pomagati trgovcem, ne pa da se pojavijo takrat, ko že vsem teče voda v grlo. Morala bi postati stalna praksa, da bi sveti tesno sodelovali s trgovino in potem na raznih zborih krajanov tolačili stanje. Ta vrzel se bo dala z malo več volje zapolniti, končno se tiče oskrba z živili nas vseh!

Dedek Mraz v dolini.

Občinska zveza prijateljev mladine je poskrbela za novoletno veselje najmlajših. Kot je povedala predsednica zveze Nada Pungeršek so tudi letos načrtovali novoletno obdaritev otrok od drugega leta starosti do tistih, ki obiskujejo 4. razred osnovne šole. Skladno z regijskim dogovorom bodo vsi otroci dobili darila v enaki vrednosti, seveda pa vsebinsko starosti primerna. Zveza je poskrbela, da bodo tudi otroci naših delavcev iz drugih republik dobili darila, ki jih bodo zaposleni prevzeli in ob priliki prinesli svojim otrokom. Vsako leto se dogovorijo s šolami, da ena prevzame skrb za kulturni del sporeda, ki se potem odvija na vseh šolah enako. Tokrat bo to prevzela osnovna šola v Lučah, ki bo razveselila otroke z lutkovno igrice. Zveza pa je poskrbela za ustrezno opremo Dedka Mraza, tako je vse nared za letošnjo novoletno obdaritev naših otrok.

Zveza prijateljev mladine nima le omenjene naloge. Tudi sicer skrbi za vrsto dejavnosti v zvezi s šolsko mladino. Tako je glavni nosilec skrbi, da potekajo Jugoslovanske pionirske igre v redu, da se vključijo čimveč otrok, poskrbi za sprejeme cicanov v vrste pionirjev v toliko.

da nabavi vse kar takrat otroci prejmejo. Seveda zahteva to delo tesno sodelovanje s šolami. To pa je dobro, saj imamo v dolini že društva prijateljev mladine v Gornjem gradu, Mozirju,

Nada Pungeršek

na Rečici in na Ljubnem. Vsa ta društva so povezana v zvezo, ki usmerja delo občinskem merilu. Skrb za naše najmlajše je zelo pomembna družbena naloga, zato si zveza prizadeva, da bi v vseh krajih, kjer so šole društva prijateljev mladine zaživela.

TVD Partizan Mozirje je poskrbel za razgibavanje najmlajših, preko 25 jih prihaja k telovadbi.

Več o zagatah v zdravstvu

Izvršni svet je zahteval, da se občanom opiše stanje v SIS za zdravstvo, ker je to že nekaj let sem kritično.

Za boljše predstavo je treba najprej pojasniti, da je samoupravna interesna skupnost za zdravstvo zbiralec sredstev za pokrivanje potreb v zdravstvu občine. Skupščina SIS ima dva zbora in sicer zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Za reševanje tekočih zadev je predsedstvo, oziroma koordinacijski odbor za gospodarjenje.

Dosedanje izkušnje kažejo, da se največ ubada s težavami gmetnega pomena koordinacijski odbor. Opaža pa se tudi, da se vedno znova rešujejo manjki, manj pa organizacijski prijemi v samem zdravstvu, kajti za te je pristojen TOZD Splošno zdravstvo v Mozirju.

Da bi občani bili seznanjeni z nekaterimi bistvenimi izdatki in stanji, smo zaprosili skupne službe SIS za nekaj podatkov.

Velikokrat iščemo zmotno vire nenehnih izgub v raznih nepreverjenih domnevah. Tako se sliši, da so temu krivi osebni dohodki zdravstvenih delavcev, da je preveč zdraviliškega zdravljenja in podobno.

Skušali bomo pojasniti nekaj bistvenih podatkov. Vse ob 9 mesečnem obračunu! Treba je namreč vedeti, da so mnogi izdatki na katere nima niti naša SIS, niti zdravstvena služba vpliva. Recimo, obračuna nekega zdravljenja v bolnišnici ni mogoče enostavno preveriti, ker je izključeno ugotovljati vse zaračunane storitve, tembolj, ker so računi za enega bolnika izstavljeni s strani večih TOZD bolnic. Tudi za račune izdane v drugih republikah velja skoraj isto.

Od skupnih izdatkov za neposredno zdravstveno varstvo znaša delež osnovnega zdravstvenega varstva 21,7% (v enakem obdobju preteklega leta 24,36%). Delež stroškov se bo povečal v zadnjem tromesečju, ko bodo opravljeni poračuni za razliko v ceni po sklenjenih sporazumih.

V teh izdatkih so zajeti stroški splošnih ambulant, ginekološke, nevrološke, okulistične ambulante, PTD dispanzerja, laboratorijskih storitev, fizioterapije, hišnih obiskov, patronažne službe in dežurne službe. Vse te dejavnosti se opravljajo v TOZD Splošno zdravstvo Mozirje.

Poleg tega vključuje ta postavka izdatkov tudi stroške ambulantnega zdravljenja, ki ga uporabniki koristijo v drugih zdravstvenih organizacijah.

Komunalna dejavnost v ospredju

O težavah v delovni organizaciji VEZ Mozirje smo že dosti pisali. Ker pa ta kolektiv opravlja naloge, ki zanimajo vse občane smo obiskali predstavnika kolektivnega poslovodnega organa Staneta Kranjca, ki je poudaril, da bodo komunalno dejavnost v podjetju postavil na prvo mesto. Torej ni bojazni, da bi občani bili prikrajšani za njihove usluge. Res je bilo nekoliko težav v začetku krize z gorivi pri odvozu smeti, vendar pa sedaj delajo nemoteno in ob določenih dnevih. Tudi za redno preskrbo z vodo bodo poskrbeli, tako pa tudi za zimsko službo.

Ko smo govorili o težavah v katere je VEZ zašel, je pojasnil Stane Kranjc, da je veliko tega pripisati tudi naglim spremembam v našem gospodarstvu. Tako so se gradbene usluge vse bolj krčile zaradi že znanega omejevanja naložb, tu je bila prizadeta TOZD Gradbeništvo. V Kovinarstvu na Rečici so bile napačne proizvodne usmeritve krive za neuspeh. Sedaj so se tesneje povezali s poslovno skupnostjo Farmin v Velenju, ki spremlja farme vseh vrst. V tej sredini bo tudi kolektiv na Rečici našel svoje mesto. Spričo sedanjih slabih izkušenj bodo opuščali program varnostnih priprav (omarice za gasilsko opremo in vnetljive snovi). Razen

Stroški za zdravila predstavljajo 14,1% odhodkov za neposredno zdravstveno varstvo (leta 1981 15,5%).

Iz podatkov MZS Ravne, ki obdeluje recepte o zdravilih, nabavljenih v koroških in savinjsko-saleških lekarnah, je razvidno, da je bilo v 9 mesecih izdanih 81.865 receptov s povprečno ceno na recept 115,53 din (povprečje v regiji za to obdobje je 107,94 din). Vseh izdanih receptov, vključno s tistimi, s katerimi uporabniki nabavljajo zdravila v drugih regijah ali republikah, je bilo 86.427.

Stroški zdraviliškega zdravljenja znašajo 3,5% (na zdravljenju je bilo 137 uporabnikov) v enakem obdobju leta 1981 so znašali 1,95% (na zdravljenju je bilo 98 uporabnikov). Obiskov zdravnik na domu je bilo 3.310.

Za specialistično zdravljenje je bilo potrošenih 6,9% sredstev (leta 1981 8,05%).

Stroški bolnišničnega zdravljenja so znašali 41,6% v enakem obdobju leta 1981 40,05%.

Stroški za vse oblike zdravstvene varstva v drugih republikah predstavljajo 2,2%.

Za inozemske zavarovance in njihove družinske člane, ki živijo v Jugoslaviji so znašali stroški 0,04%. Stroške za inozemske zavarovance povrnejo v dejanskih zneskih tuje bolniške blagajne, za družinske člane, ki živijo pri nas pa plačujejo mesečne pavšalne zneske za zdravstveno varstvo. Ti stroški so v glavnem povrnjeni in ne bremenijo sredstev OZS.

Morda je zanimiv bolniški stalež v občini. Ta je znašal v obravnavanem obdobju 5,31%, od tega je bilo 4,8% odloženega v naši TOZD Splošno zdravstvo, ostalo pa je torej izven naše pristojnosti (druge zdravstvene organizacije). Tudi na slednje nimamo v občini vpliva.

Pri stroških za zdravila bi lahko trdili, da so visoki, vendar pa je treba tu strokovnega mnenja. Glede zdravljenja v zdraviliščih, bi kazalo povedati, da je od vseh zdravljenih 37 borcev NOV. To poudarjamo zaradi tega, da ne bi prevladovalo mnenje, da so omenjeni bolniki v večini.

Seveda bi morali bolj natančno opredeljevati vse stroške, če bi hoteli prikazati popolnejšo sliko. Vendar pa je že napisano dovolj, da si občani lahko predstavljajo kako se sredstva SIS za zdravstvo delijo.

V prihodnji številki bomo podali še nekatere ugotovitve iz TOZD Splošno zdravstvo Mozirje.

tega pa bodo seveda iskali še možnosti izdelave kovinskih izdelkov v povezavi z industrijo. Tako bodočnost kolektiva na Rečici ni ogrožena.

Nekoliko težje je v Bočni, kjer so izdelovali učne pripomočke. Tam imajo velike zaloge neprodanih izdelkov. Te seveda povzročajo velike težave s sredstvi. Zato so uknili TOZD Učila in preostali kolektiv priključili k TOZD Kovinarstvo na Rečici. Ker so morali skriti število delavcev, so jih 13 zaposlili v Elkorju. Samo izdelovanje učil še ni do kraja razčiščen, ker so določeni pogovori v teku, ti pa bodo pokazali ali je umestno s to proizvodnjo nadaljevati. V Bočni bodo delali, vendar iščejo izhod v povezavi z industrijo.

Na sploh sprejemajo člani kolektiva ukrepe družbenega varstva z razumevanjem. Ni bojazni, da bi kdo ostal brez dela, ker tudi za režijske kadre iščejo možnosti prerasnitve, pač za tiste, ki bodo spričo raznih ukrepov krčenja upravnih stroškov odveč.

Spričo pomembnosti komunalne dejavnosti, ki jo naj to podjetje prvenstveno opravlja je navedena usmeritev edini izhod iz zagat v katere je zašel kolektiv VEZ Mozirje.

Vojaški poklici zanimivi!

Pred praznikom oboroženih sil obiskujejo predstavniki teritorialne obrambe in oddelka za narodno obrambo pri SO Mozirje vse sole z namenom seznaniti mlade z delom in življenjem v oboroženih silah. Ti razgovori naj pojasnijo vse, kar zanima mlade, posebno pa tiste, ki bi želeli v vojaški poklic. Skupina strokovnjakov za obrambna vprašanja prikaže ob tej priliki tudi uporabo orožja in opreme. Takšno povezovanje je prijateljsko in ga mladi dobro sprejemajo. Znano je namreč, da je

med Slovenci zelo malo zanimanja za vojaške poklice, čeprav so ti sodobni in pestri. Izбира je velika, saj je okoli 80 različnih vojaških usmeritev.

Verjetno je še vse premalo poznavanja navedenih okoliščin med ljudmi, zato se tudi malo mladih odloča za vstop v vojaške sole, ki so sodobne in nudijo odlično izobrazbo, ta pa je priznana tudi v poklicih izven armade. Vse to bi morali vedeti tudi starši, ki lahko najbolje usmerjajo svoje otroke.

Predsednik KS Ljubno

Novi predsednik sveta krajevne skupnosti je inž. Matija Nastran. V družbenem delu ni novinec, saj je že nekaj let nazaj sodeloval v najrazličnejših samoupravnih in drugih telesih. Kot gozdarski inženir je od leta 1974 vodil obrat GG na Ljubnem in se tu tudi naselil.

Z veliko mero odgovornosti sprejema naloge predsednika sveta KS. Tembolj, ker se gmot-

inž. Matija Nastran

no stanje iz leta v leto slabša. Kot primer je navedel letošnje zbiranje sredstev za srečanje ostarelih občanov, ki ga na Ljubnem že vrsto let pripravljajo. Lani so zbrali preko 1,6 starih mio din. letos pa le borih 350.000 s. din. Že ta, sicer malo zahteven poskus kaže na gmotne težave s katerimi se bo treba v bodoče ob vsaki priliki spopadati.

Sestava sveta je po njegovem mnenju dobra in je zato pričakovati, da bodo uspešno delali. Tudi za posamezne naloge so v okviru komisij izvoljeni ljudje, ki bodo delo resno jemali.

Zelo prizadevno dela vodovodni odbor, ki ga vodi Jože Poličnik ob izdatni pomoči Ivana Ermenca. Dela se na novem zajetju neoporečne pitne vode. Dosedanja ne ustreza in jo tudi zmanjkuje. K stroškom je veliko pomenil denar, ki so ga posamezna društva odstopila iz izkopička zadnjega flosarskega bala. Takšno sodelovanje je v kraju že večkrat omogočilo kakšno naložbo. Seveda bodo k temu primaknili še krajski svoj delež.

Matija Nastran meni, da je obilo nalog, ki bodo zahtevale res zavzeto delo vseh članov sveta in komisij. Med prve spada dograditev ceste v Rastke, potem čaka obnovo mrliške vežice, ki že davno ne odgovarja krajevnim potrebam. Težave imajo z avtobusno postajo in s parkiriščem. Tu gre za naloge v tem srednjeročnem obdobju! Zavarilno deluje na marsikaj dejstvo, da na Ljubnem še ni urbanističnega načrta. Prosvetni dom je potreben prenove in še bi lahko naštevali... Dela bo torej veliko in le z združenimi močmi bodo zmogli.

Za ceneno energijo

Ko so v Glinu leta 1975 uredili novo kotlovnico so že upoštevali možnosti širše uporabe proizvedene pare. Že takrat so iskali ceneno moč za industrijske in druge potrebe. Najcenejše gorivo so bili odpadki, ki so jih prej zanemarjali. Niso se slutili kako bo nekoč z gorivom kot je mazut. Takšno načrtovanje se je kljub nekaterim nasprotovanjem obilno poplačalo sedaj, ko so težave z zagotavljanjem naftnih goriv v ospredju. Lesnih odpadkov pa seveda v tako veliki lesni industriji kot je Glin, ne manjka.

V razgovoru z inž. Nikolajem Marjanovičem smo lahko zvedeli nekatere podrobnosti, ki bodo zanimale tudi naše bralce. V kurilnici imajo starejši in novejši kotel. Torej dva, od katerih dela redno novejši, drugi pa je kot hladna rezerva. Seveda pa je oba mogoče kuriti z odpadki. Potrebe po kakovostni energiji so v Glinu velike in stalne. V samem proizvodnem procesu jo rabijo, pa še ogrevajo pozimi vse prostore. Če primerjamo porabo mazuta v nekaj zadnjih letih potem nam povedo številke dovolj jasno kakšna pridobi-

tev je koriščenje odpadkov za kurjenje tovarniških kotlov. Leta 1980 so porabili 651 ton mazuta, leto kasneje le še 271 ton in letos 67 ton! Tu ni kaj dodati.

Ker se v zadnjem času zanimajo za njihovo energijo zunaj podjetja, so pripravili širši sestanek na katerem bi se dogovorili o prilaganju zmogljivosti kurilnih naprav bodočim potrebam. Načrti se pripravljajo za obdobje do leta 2000. Proučili bodo tudi možnosti ogrevanja stanovanj v Mozirju in na Rečici. Seveda gre pri slednjem za stvari, ki se šele proučujejo, vendar pa lahko s časom postanejo izvedljive. Nekoliko se zgledejejo po Alplisu v Zeleznikih, ki je zagotovil na podoben način ogrevanje zaselkov v krogu 2 km od njihove tovarne.

Kakorkoli že, prizadevanja so vredna vse pozornosti, saj je v današnji energetski krizi iskanje podobnih rešitev zelo zanimivo, tembolj, ko gre tudi za vprašanje čistega okolja. Kotlovnice, kot je ta na lesne odpadke v Glinu ne onesnažujejo okolja!

Delo na krajevnem uradu

V Lučah dela na krajevnem uradu Jernej Plankl. Je vodja urada, hkrati pa tudi tajnik krajevne skupnosti. Enkrat tedensko, to je ob četrtekih pa uraduje še v Solčavi. To delo opravlja šele nekaj mesecev, ker je prej delal pri upravnem organu SO Mozirje.

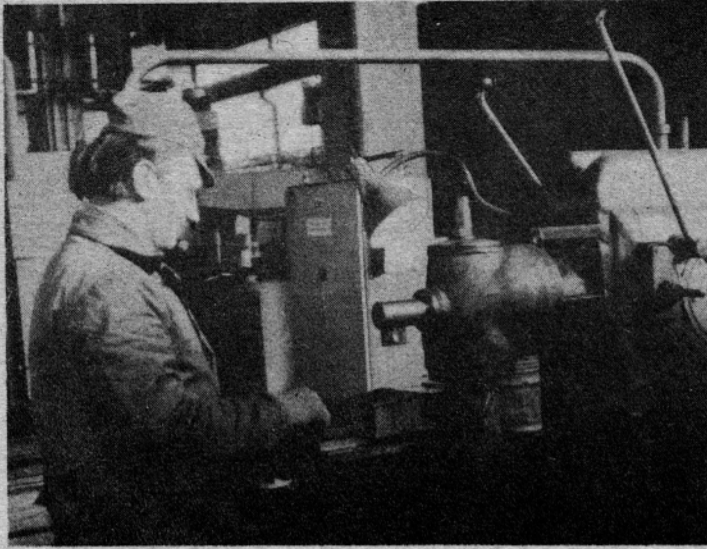
Jernej Plankl

Zivahen in vsestransko delaven je Jernej Plankl, ne samo po tem kar piše v njegovem opisu delovnega mesta, pač pa tudi na sploh pomaga pri delu društev, posebno športnega. Kot takega ga poznajo krajski, zato ni čudno če zatrjujejo, da se z njimi dobro razume. Seveda je to pri

njegovem delu potrebno, saj opravlja nekatere naloge, ki jih krajski vedno potrebujejo. Samo delo v upravnem smislu je bolj matičarsko, vendar pa je vrsta nalog, ki se opravljajo iz širšega upravnega kroga. Veliko je dela na terenu, se pravi na kraju samem, ko gre za razne ogledne in naloge iz področja krajevne samouprave. Včasih ljudje negujejo, ker me morda ne najdejo v pisarni, pravi Plankl, vendar premalo poznajo moje delo, ki seveda ni le v pisarni.

Ko je beseda nanesla na krajevno skupnost je Plankl poštožil, da ljudje še premalo poznajo prvine in prednosti, ki jih je mogoče uveljaviti po poti krajevne samouprave. Se vedno je v njih prepričan, da se njihova beseda ne čuje daleč, res morda da ne vedno, vendar pa takrat ko gre za reševanje krajevnih zadev, pa ni tako! Zbor krajanov smatrajo večinoma le kot srečanje in ne kot kraj odločanja. Zato so udeležbe slabe, tako je na zadnjem bilo le kakih 30 ljudi od 1000 volilcev. Prav v sedanjem času bi se morali v krajevnih skupnostih tesneje povezovati.

Glede novega sveta KS pa meni Plankl, da je po sestavi obetaven. V njem je kar 50% mladih in če bodo besede držali bo delo tudi med mladimi zaživelo.

Sodobna oprema, dobro delo...

Deset let uspehov

Kaj lahko bi rekli, da je 10 let obstoja neke delovne organizacije le malo pomemben dogodek. Res bi bil, če bi ne šlo za Kovinarstvo na Ljubnem, ki vzorno gospodari in dosega zavirljive uspehe. Ravno zato je tudi 10 let dovolj, da o kolektivno spregovorimo nekaj več.

Kot skromna ključavničarska delavnica so začeli. Leta 1972 so bili obrat Gradbenika Ljubno in so opravljali razna popravila v zelo skromnih delovnih razmerah. Bilo je kakih 25 delavcev. Med njimi so bili taki, ki so se zavedali, da v takšnih delovnih in poslovnih razmerah ni bodočnosti. Čeprav so se že kazale možnosti sodelovanja z večjimi delovnimi organizacijami kot je SKIP Ljubljana (izdelava dvigal), so vendarle iskali poti k napredku in k poslovno zanimivejšim izdelkom. Prostorke prilike so bile zavora hitrejšemu razvoju, zato so leta 1974, ko so postali TOZD Gradbenika pričeli z gradnjo delovnih prostorov. Med prve stalne naloge so si zadali izobraževanje lastnih delavcev. To je seveda naložba; ki se ne poplača takoj! Da pa se, je pokazal nadaljnji razvoj Kovinarstva.

Povsem novo stran razvoja so doživljali po vključitvi v delovno organizacijo Zelezarne Ravne. Kot njena temeljna organizacija so poglabljali svojo usme-

ritev v zahtevnejše kovinarske izdelke. V takšnem sestavu so videli tudi svojo bodočnost. Izkušnje kažejo, da so ravnali prav. Spet so postale možnosti razširitev proizvodnje ozko grlo. Zato so v letu 1981 ponovno razširili prostore in seveda temeljito posodobili delovne priprave.

Iz malega obrtniškega kolektiva je zrastle podjetje, ki si je s svojo organiziranostjo in kakovostjo proizvodov pridobilo sloves. Danes je v Kovinarstvu 150 ljudi našlo kruh. Poskrbeli so, da so delavci usposobljeni uporabljati sodobno opremo in na njej dosegati dobre delovne uspehe. Če pomislimo, da kovinarji nimajo domače surovine, potem lahko ocenjujemo njihove uspehe kot dokaz znanja in volje. Sicer pa imajo notranjo organizacijo kot kakšna delovna organizacija, namreč vse za proizvodno potrebne službe imajo na Ljubnem, tja do tehnološkega razvoja. To vse pa je zahtevalo, kot že omenjeno, velike naložbe v kadre. Delavec, ki je zrasel v kolektivni kaže pozneje na zahtevnejšem delovnem mestu povsem drugo pripadnost in zavest, rad dela za razvoj lastnega podjetja.

Kovinarjem na Ljubnem želimo še naprej poslovnih in delovnih uspehov!

A. V.

Mladi o svojem kraju

V zadnjem času je zelo dejavna tudi mladina Mozirja. Leta nazaj ni bilo tako zato je tembolj razveseljevo razgibano delo mladih.

Osnovna organizacija ZSMS Mozirje je pripravila tekmovanje mladih o zgodovini kraja Mozirje. Poskrbeli so za izveličke zgodovine Mozirja, ga razdelili med sosednje organizacije ZSMS (osnovna šola, Loke, Trnava), seveda se je pripravila tudi mozirska mladina na kviz.

Pred polno dvorano prosvetnega doma v Mozirju so nastopale tekmovalne skupine, igralski skupini iz Šmihela in Lok, kvartet iz Luč, recitatorica iz Mozirja, pianistka Punčuhova in glasbena skupina Ognjemjet iz Gornjega grada. Povezovala je Damjana Osterc. Spored je bil zelo pester in dober, tako ni manjkalo tudi zabave, saj so za njo poskrbeli šmihelski mladinci, ko so prikazali filmsko snemanje prizora

Vrnitev vojaka. Zelo duhovito so loški mladinci uprizorili „Mopedšou“, ki je razvedril navzoče. Tudi mozirska recitatorica Fužirjeva je lepo posredovala pesmi domačega pesnika Laykaufa. Vmes pa so posamezne skupine mladih podajale znanje o poznavanju preteklosti kraja Mozirje. Dobro so bile pripravljene, tako ni imela komisija za ocenjevanje težkega dela. Seveda pa o marsičem odloča tudi sreča in ta je bila naklonjena skupinam OS Mozirje in Trnavčanom, ki sta si delili prvo mesto.

Poslušalci v dvorani so z navdušenjem spremljali izvajanja tekmujočih in navijali za svoje. Skratka, prireditvev je zelo dobro uspela in ker je plod dela mladih jo je treba še posebej pohvaliti. Ne samo nastopajočiki, tudi organizatorji zaslužijo iskreno priznanje!

Za boljšo gasilsko opremo

Lučki gasilci si prizadevajo zagotoviti pomoč pri požarih tudi v tistih predelih svojega okoliša, kjer ni na voljo zadosti vode za gašenje.

Potrebna bi bila sodobna gasilska cisterna, ki bi zagotavljala v sušnih predelih 4 m³ vode in 1 m³ pene za gašenje posebnih požarov. Ta gasilski avto bi imel tudi gasilni top, kar omogoča sodobno in učinkovito gašenje. Seveda bi cisterna tudi lahko priskočila na pomoč, kadar bi kje primanjkovalo pitne vode.

V razgovoru s predsednikom gasilskega društva Luče Kricem smo zvedeli, da imajo po vseh zaselkih že določene skupine, ki naj bi zbirale sredstva za nabavo cisterne. Kupili bi vozilo znamke TAM, ki bi dobro služilo saj je na njihovem območju domala do vsake domačije možno

priti po cesti. Požarno skrbijo za več kot 120 kmetij in seveda za mnoge stanovanjske hiše. Gasilci računajo na razumevanje prebivalstva, ki je še vedno priskočilo na pomoč, ko je šlo za potrebe njihove dejavnosti.

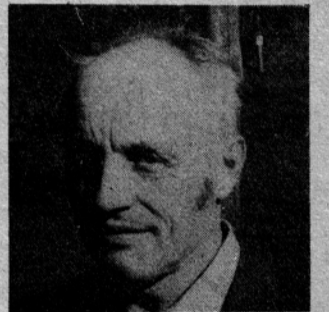
Tudi tokrat so prepričani, da bo s skupnimi močmi šlo, posebno ker kaže razumevanje tudi občina. Pomoč pričakujejo še od ustrezne samoupravne interesne skupnosti in od gasilske zveze. Gasilci se zavedajo, da so časi težki, vendar pa hkrati poudarjajo kaj bi se z omenjeno gasilsko opremo dalo rešiti v primeru večjega požara. Nekateri delovne organizacije tudi pomagajo, tako je Elkoj že obljubil določena sredstva, tudi zavarovalnica bo nekaj primaknila, pa še morda kdo!

Težka pot koroškega partizana

Med slovesnostjo v Solčavi smo v pogovor zapletli nekdanjega koroškega partizana Antona Prodnika - Matkovega, domačina, ki se ga je v NOB prijel ime Lenart.

Naša vprašanja so ga silila v spomine na težke dni, ko je 2. maja 1943 odšel z doma v koroško četo. Komandir Milanček ga je bil vesel, saj je videl v zdravem mladeniču, domačinu dobrega borca. Tiste dni so se borci te čete zadrževali v Solčavi in je zato Prodnik lahko navezal z njimi stike. Najprej je bil dodeljen kot spremeljevalec političnemu delavcu za Obirsko Zupanu - Johanu, tako je partizanal na oni strani nekdanje meje. Nekaj časa je spremljal Pavleta Zavarca - Matjaža, ki je bil takrat sekretar za Koroško. Potem ga je pot borca vodila na območje Šmihela in Radegunde, kjer je bil kurir na stanici S 23. Po teh izkušnjah je do-

bil nalogo organizirati kurirske stanice K 8 v okolici Šentlenarta na Koroškem in postal je tudi njen komandir, pozneje pa je opravljal dolžnosti namestnika komandirja na postaji K 6 blizu Košute. Že skoraj na pragu svobode so ga belogardisti ujeli in tako je do konca vojne preživjal

težke čase v celovškem zaporu.

Prodnik - Matkov se je po končani vojni vključil v obnovo domovine, kot mnogi njegovi vrstniki, ki so puško zamenjali za orodje in poprijeli za delo. Še danes je dejaven in nikoli ne manjka, če se zberejo koroški partizani.

TO vabi ženske

V okviru občinske konference SZDL si prizadevajo pridobiti čim več žensk v teritorialne enote. Tu gre za vključevanje v razne štabne, tehnične in druge vojaške dejavnosti. V mesecu oktobru so pričeli vabiti ženske v oborožene sile, seveda potekajo ta prizadevanja z obilico strpnosti. V naših razmerah je vojaško udejstvovanje žensk še morda tuje, vendar pa izkušnje iz osvobodilnega boja kažejo, da so ženske enakovredno opravljale razne naloge v včinih vojske.

V krajevnih skupnostih opravljajo naloge pridobivanja mladinske organizacije, SZDL, komiteji za SLO in sama KS. Vabijo ženske od 19. do 45. leta starosti. Lahko rečemo, da je zanimanje med ženskami zadovoljivo, tembolj ker že mnoge opravljajo vojaške dolžnosti v enotah TO. Spočetka gre za prostovoljno dejavnost, ki preide pozneje v vojaško obveznost. Jasno je, da se tu upoštevajo razne okoliščine, ki bi lahko vplivale na oprostitev obvez, kot otroci, zdravlje in podobno.

Varčneje v Elkroju

Za potrebe proizvodnje potrebujejo znatne količine industrijske pare. Do danes jo pridobivajo v lastni kotlarni, ki ji je potreben mazut. Tega porabijo letno kar preko 300 ton, kar predstavlja v sedanjih časih velike težave in poleg vseh teh nevednosti je to drag vir energije. Seveda rabijo paro tudi za ogrevanje.

Na zadnji seji delavskega sveta so ponovno proučili stanje okoli načrta po katerem naj bi se priključili na Glinovo kotlarno in tako postali neodvisni od mazuta. Vse kaže, da bodo v prvi polovici leta 1983 napeljali paro preko Savinje v njihove obrate. Z Glinom imajo že dogovorjene pogoje za priključitev. Najprej so

nameravali doved urediti po najkrajši poti preko struge, vendar so pozneje spričo trditve strokovnjakov, da bi to predstavljalo visoke stroške odločili, da bodo vode napeljali preko mostu in potem ob obrežju v obrate. Za razna soglasja in dovoljenja si prizadevajo pospešeno in upajo, da bodo pridobili ceneno paro čimprej. V Elkroju se zavedajo, da gre pri tem za dolgoročno in zelo zanimivo rešitev vprašanja energije, zato so pripravljali še v naprej sovlagati v Glinovo kotlarno, ki naj bi pozneje zagotavljala paro še stanovanjskim hišam v Nazarjah.

Glede na možnosti prihranka pri elektriki so spremenili delovni čas v skupnih službah, tako delajo sedaj od 7. do 15. ure.

Luče dobro založene

Prizadevanja za dobro oskrbo turističnih krajev so še posebno važna.

V Lučah je preteklo poletje iskalo miru in oddiha kar veliko ljudi. Merkatorjeva trgovina je bila dobro založena z najnimi živili, seveda pa je občasno primanjkovalo masla, margarine in kave še najbolj. Jožica Knapič poslovodkinja trgovine je pojasnila, da se trudijo za dobro ponudbo, vendar ni vse od trgovskih delavcev odvisno. Tako je bilo res s sadjem med poletnimi meseci težko, ker je bila oskrba kljub ponovnim opozorilom preslaba. Sicer pa se ni zgodilo, da bi manjkalo osnovnih

živil. Tudi s praškom za pranje so kar shajali, občutiti je bilo, da si ljudje delajo zaloge, saj je bilo pralnega praška v povprečju za 45% več prodanega kot leto prej. Torej je potrošniška mrzlca povzročila občasno pomanjkanje! Če bi potrošniki razumeli stanje bolj, kot ga, bi seveda ne prišlo do omejevanja pri prodaji blaga. Tako pa je bilo treba včasih dajati manjše količine sladkorja, jedilnega olja in morda še česa, ker so ljudje nasadali raznim „dobro obveščeni“. Da je tako, pove tudi knjiga potreb, ki se vodi v trgovini. Zelo malo je bilo želja, ki ne bi bile izpolnjene.

VVZ Mozirje

objavlja prosta dela in naloge

OSKRBOVANJA ZGRADB IN OKOLICE VVZ MOZIRJE, TER OGREVANJA DE MOZIRJE za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

POGOJ: izpit za kurjača in šoferski izpit. Zaželeno je tudi znanje enega od obrtniških del. Nastop dela 15 dni po objavi.

Prijave pošljite na naslov: Vzgojnovarstveni zavod Mozirje, Komisija za medsebojna delovna razmerja, 63330 Mozirje, v roku 8 dni po objavi.

O Savinjskem gaju

Znano je, da je načrt za ureditev Savinjskega gaja delo inž. Mihe Ogorevca, direktorja arboretuma Volčji potok. Ko so pred tedni delali številni slovenski vrtnarji v gaju je bil med njimi tudi Miha Ogorevec, ki je poskrbel za razredčenje zarastlih predelov gaja. Ob tej priliki smo ga prosili za razgovor.

Kako ocenjujete sedanji izgled gaja?

Sedanji izgled Savinjskega gaja je naravnost hvalevreden primer prizadevanj, ki v Mozirju vse od nastanka gaja do danes niso niti za trenutek popustila. Če bi iz vseh naših javnih parkov izžareval tolikšen kulturni „fluidum“, bi bili glede kulture okoli na ravni Švice! Kaj lahko sporočite krajanom in tistim, ki ga urejajo? Priporočam predvsem motiviranosti in vztrajnosti tudi za v bodoče. Mislim, da je lepo biti Mozirjan, če sredi najzlahnejših krajskih podob, lahko pokažeš tudi kulturno vlogo rastlinja v Mozirskem gaju. To je neprecenljiva miselna kakovost!

Menite, da bo sodelovanje vrtnarjev tudi v naprej takšno?

Prepričan sem, da sodelovanje slovenskih vrtnarjev ne bo usahnilo, dokler bo v Mozirju Jože Skornšek. Sam je prepričan, motiviran vrtnar in z lahkoto prepriča tudi druga vrtnarje. Kdor pa sam ni prepričan in samo čvika in ne stori ničesar določnega, tudi drugih ne zmore prepričati, še manj dejavno motivirati.

Vi ste bili načrtovalec gaja, ste takrat slutili takšen razvoj?

Pri načrtovanju gaja smo tej oblikovno dragoceni površini namenili docela drugo funkcijo in programsko obeležje. Prvo leto razstave s fantastičnim reklamnim učinkom — 100.000 cvetočih tulipanov. Čeprav smo zaradi tipične slovenske provincialnosti, ta zares enkratni kulturnoestetski dohodek takrat nekoliko zanemarili, da ni zanemarila takomenovana širša javnost. Tako je gaj tudi ob svoji petletnici v bistvu še vedno razstava — razkošna in atraktivna, ne pa rekreacijski park, kakor je bilo predvideno. Sam zase predstavlja neprecenljivo kulturno in strokovno prireditev, ki pa seveda terja veliko znanja, truda in motiviranosti. Potrebno je posebej poudariti tudi to, da se niso realizi-

rali drugi deli kompleksnejšega turistično-rekreacijskega programa (razen konjskega športa) na levem bregu Savinje. V tem primeru bi gaj še neprimerno bolj blestel kakor blesti sedaj. Morda smo programirali preobsežno.

Ali je še kje pri nas podobna lepota v naravi?

Čeprav je na to vprašanje že odgovorjeno je potrebno podčrtati, da takšnega razstavnega prostora na planem v naši državi nimamo in ga torej ne poznamo. Poudarjam, da je Savinjski gaj še vedno vrtnarska razstava na planem v najbolj zlahtnem pomenu tega obeležja.

Kaj moramo storiti, da bo gaj ostal park slovenskih vrtnarjev?

Mozirjani morajo predvsem skrbeti za ustrezno kulturno stanje v gaju. Vrtnar je vselej skrbel za subtilno kulturo okoli in če tega danes celo v večjih mestih nimamo je zato krivo tragično nesoglasje med resničnim vrtnarstvom in parastrokami, ki so v binjem gospodarskem razvoju zrasle kakor gobe po toplem dežju. Vsako polovičarstvo, da o zapuščenosti tam, kjer naj bi določene situacije prevevala kultura, je žalitev za resničnega vrtnarja. Glejte, da v gaju ne pride do takšnega stanja pa se bodo vrtnarji vselej vračali tjakaj. Lepota ni nikomur odvratna, lepota je tudi največja dobrina vsakršne kulture. Lepota se ne da kupiti, je preprosto zapeljiva in privlačna. Tudi in zlasti za vrtnarje! Osebnostem na gaj ponosen in želim, da bi kaj takšnega bilo v vsakem kraju! K temu je dodal Janko Jemec, predsednik Društva slovenskih vrtnarjev: „Izgled gaja je enkratni, rastlinstvo se je zelo razbohotilo in predstavlja dobro urejeno celoto. Sodelovanje z vrtnarji „mentorji“ gaja se bo nadaljevalo, po mojem bo še tesnejše, saj nam je Mozirje že postalo kraj rednega srečevanja vrtnarjev. Možnosti za razvoj gaja so velike in ne bodo povzročale težave v sedanjih zaostrenih pogojih, saj gre v glavnem za prostovoljno delo, zato je zaželeno, da se posadijo nove površine. Predlagal bi, da se uredi paviljon in otroško igrišče, sicer pa je vse v najlepšem redu!“

Upravljalcem gaja samo iskreno čestitam z željo, da bi še v naprej s tako predanostjo skrbeli za ta slovenski biser.“

Tudi najmlajši v vrtcu se spomnimo na rojstni dan naše domovine. Takrat je pri nas še posebno veselo. Razigrano zapojemo in korakamo, kot že pravi vojak. V naših srcih tli prvi plamen bakle pripadnosti našemu narodu.

Nasvet vzgojiteljice

KAJ NAM LAHKO NUDI SPREHOD V POZNI JESENI ZA POGLABLJANJE OTROKOVEGA ZNANJA O SVOJEM OKOLJU? Veliko se trudimo, da nudimo otrokom danes čimveč za njihov razvoj. Posebej načrtno in vodeno se tega lotevamo v vzgojnovarstvenih zavodih. Sprehodi in gibanje na prostem omogočajo neshetene možnosti za razvoj otrokovih sposobnosti in poglabljanje otrokovih izkušenj in znanja.

Pozna jesen je tu. Čeprav je narava že pripravljena, da se odpočije pod zimsko odejo, sonce z zadnjimi močmi le od podi megle in nas pozdravi, ko zaviti v tople šale, kape in plaščke prikorakamo iz toplega vrta na dvorišče. Res občutimo, da bo zima kmalu tu, saj nam mrazek prav neprijetno zleze v noske, ki postanejo kar rdeče obarvani. Vendar nas naša radovednost in želja po odkrivanju novih spoznanj potegne s seboj proti gozdu. Takoj opazimo, da so tla trda in ugotovimo, da je tako zaradi mraza. Po njivah leži tanka bela odeja. Kljub mojim šaljivim pripombam, da je to sneg, otroci ugotove, da je to slana. Če se takšne travne bilke dotaknemo, bela odejica na njej takoj izgine. Seveda, stopi se, saj je naša dlan topla. Ob prehodu čez cesto utrdimo že osvojeno znanje o pravilnem prehodu in obnaša-

nju na prometni cesti. Kmalu smo že na poljski poti, ki nas popelje do gozda. Že od daleč opazimo, da so tudi gozdna drevesa prekrita s tanko belo odejo, na vejicah se drži ivje. Aleš takoj ugotovi, da je bolj belo na iglavcih, listavci pa so ostali brez listov. Ob opazovanju mravljišča opazimo, da je na njem vse mirno, saj so mravlje že zaspale zimsko spanje globoko skrite v svojem domu. Prijeten hrib pred nami nas zvabi, da se razgibamo, premagamo strmino in se v lahnem teku vračamo. Ob podrtem deblu, ki nam nudi hōjo „čez most“, si vtrujemo spretnost ravnotežja. V bližnjem sadovnjaku pa si ob igri razvijamo spretnost hitre reakcije.

Zdaj se dobro razpoloženi odpravimo naprej. Pot nas vodi do čevljarja pod hribom, kjer si ogledamo njegovo delavnico, razloži nam kratak potek izdelave čevlja in nam pojasni, kaj vse potrebuje za svoje delo. Zaželimo mu še veliko zdravilja, srečno novo leto, v spomin na naše srečanje pa mu podarimo pobarvan otroški čevljiček. Po poti nazaj se veselo zapojemo.

Polni novih spoznanj se vrnemo v vrtec. Tudi kosilo nam po tolikih doživljajih veliko bolj tekne. Ob prostem času si tudi doma zamislimo podoben sprehod. Gotovo se bomo vrnili domov dobro razpoloženi in z novimi spoznanji, da lahko na zelo preprost način osrečimo naše otroke in sebe.

IVANA ŽVIPELJ,
Vrtec Nazarje

Visok jubilej v Logarski dolini

V novembru letos sta praznovala 50 let skupnega življenja Alojz in Marija Poličnik iz Logarske doline. Kljub trdemu življenju na gorski kmetiji, ki leži skoraj na meji sta čila in vesela dočkala to lepo obletnico. Čeprav je Marija mati sedmih otrok, še kar urno poprime za delo v gospodinjstvu. Pri Alojzu Poličniku pa velja ugotoviti, da je eden od dveh še živčih Majstrovih borcev za severno mejo v Solčavi. Tudi to kaže na zavest in ljubezen do svoje domovine, kajti takrat so slovenski možje in fantje prostovoljno stopali v vrste branilcev naša ogrožene severne meje! Zanj velja, da je kljub hudim življenjskim izkušnjam še krepkega zdravja. Domačini jima želijo še veliko zdravih let! Čestitkam se pridružujemo tudi v uredniškem odboru!

Zlatoporočnica Alojz in Marija Poličnik

Gasilci ohranili električni vod

Pri zadnji poplavi so opazili, da naraščajoča voda spodjeda opornike visokonapetostnega daljnovoda pri Zotlerju. Na kraj so prispeli gasilci lučkega društva, ki so daljnovod rešili na ta način, da so podpornik z

večih strani navezali na vrvi in ga tako dobesedno držali nad deročo vodo, ki je med tem že odnesla vso zemljo okoli droga. Če bi gasilci ne bili pravočasno ukrepali, bi nastala velika škoda.

Glasiło Šmartnega

Spet je izšla številka Mlade lipe, ki ga urejajo mladi v okviru ZSMS. Tokrat je več sestavkov, zato je glasiło zajetnejše. Urednik Peter Weiss je poskrbel za pestro vsebino, tako je resnično za vsakogar nekaj! Med pisce sestavkov najdemo Petra Weissa, Rada Štruklja, Janija Kovarčiča, Antonijo Šporin, Marka Tavža, Liljano Rihter, Katjo Bric, Heleno

Purnat, Nandija Weiss, Barbaro Ogradi in Stanko Letonjo.

Pobuda mladih v Smartnem ob Dretu je vsekakor posnemanja vredna, tamboj če pomislimo, da je kar veliko med pisce dijakov, oziroma študentov, ki so le občasno v kraju. Tudi na ta način dokazujejo pripadnost domačemu okolju.

Občinsko prvenstvo v kegljanju

Z ustanovitvijo kegljaškega kluba Zgornjesavinjske zadruge v Mozirju se je delo v tem športu vidno razmahnilo. Klub sam je dosegel že dobre uspehe, saj so njegovi člani osvojili v 2. regijski ligi 2. mesto in si tako pridobili pravico do tekmovanja v 1. regijski ligi, ki bo februarja 1983. Sicer pa poskrbi klub za razna tekmovanja na mozirskem kegljišču in druga kegljaška srečanja.

Občinsko prvenstvo v kegljanju je pokazalo veliko zanimanje za to športno zvrst v dolini. Nastopilo je 7

skupin iz naših krajev. Tekmovali so skupinsko in posamično. Skupinsko so dosegli tele uspehe: 1. Partizan Gornji grad, 2. Partizan Mozirje, 3. ŠD Mladost Rečica, 4. Partizan Ljubno in 5. ŠD Vrbovec Nazarje. V posamični uvrstitvi pa so bili 1. Ferdo Hrovat, Gornji grad, 2. Viktor Kranjc, Gornji grad, 3. Viktor Kovač, Gornji grad, 4. Peter Kranjc, Gornji grad in 5. Marko Kramer z Ljubnega.

Za obe prvi mesti so prejeli tekmovalci pokale, ostali pa priznanja. Tekmovanje sta tudi tokrat vodila Martin Aubrecht in Viktor Kovač.

Strelci za praznik

Vsako leto proslavijo strelci Dan republike, tudi letos so ga. Občinska zveza je pripravila prvenstveno strelsko tekmovanje z malokalibersko puško. Tekmovali so za občinski prehodni pokal.

Tekmovanja, ki je bilo na strelišču v Mozirju, se je udeležilo 6 najboljših štiričlanskih skupin. Streljali so leže, kleče in stoje.

Zmagala je skupina (II) OO strelske organizacije Kajuh iz Mozirja, ki je prejela tudi prehodni pokal. Drugi so bili strelci iz Smartna ob Dretu, tretje mesto pa je zasedla I. skupina iz Mozirja.

Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno in je tudi tako potekalo. FRANC OMLADIČ

Šah

Praznovanje dneva republike so obeležili tudi šahisti. Pod pokroviteljstvom Gorenje — GLIN Nazarje so izvedli občinsko sindikalno prvenstvo. Nastopale so štiričlanske ekipe. Tekmovanje je bilo 25. 11. 82 v Delavskem domu v Nazarjah.

Po zagriženih borbah in zanimivem razpletu je zlato prehodno plaketo osvojila ekipa Kovinarstva iz Ljubnega vsega pol točke pred eki-

po Smreke Gornji grad, čeprav je ta ostala neporažena.

Podrobnejši rezultati so bili: 1. Kovinarstvo, 2. Smreka, 3. SO Mozirje, 4. GLIN Stavbeno, 5. GG DSSS

Na prvi deski je bil najboljši Irmančnik, predstavnik ekipe SO Mozirje.

Tekmovanje je potekalo v prijateljskem vzdušju in brez pritožb. NIKOLAJ MARJANOVIČ

Prošnja občanom!

Priljubljenemu gradivo o delavskem gibanju v dolini v času izpred 1. vojne do leta 1941. Prosimo vse občane, ki bi imeli kakšne slike, ki pričajo o delu v gozdu, na žagah, na splavih, ali so iz življenja poljedelskih delavcev, da nam jih posodijo za preslikanje. Vrnemo jih zanesljivo, le prosimo za popolne podatke o tem kaj slika prikazuje in imena ljudi, ki so na njej. Z malo dobre volje bomo popestrili zapis, ki bo zanimiv za vse prebivalce naše doline. Zatorej priskočite na pomoč!

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

TOZD GRADBENIK
Ljubno,

objavlja prosta dela in naloge

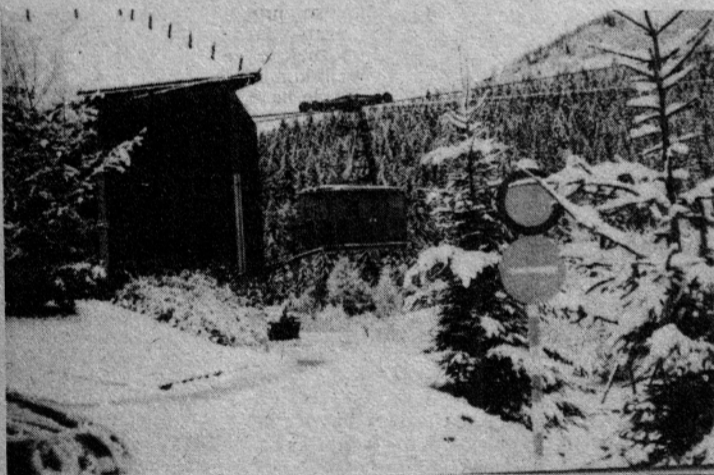
KUHARICE (samski dom Brdce)

Pogoj: Poklicna šola, eno leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas, obvezno poizkusno delo. Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: GIP „VEGRAD“, KADROVSKA SLUŽBA, Prešernova 9 a, 63320 Titovo Velenje.

Vsem obrtnikom in pri njih zaposlenim delavcem, občanom, SO Mozirje in njenemu izvršnemu svetu, gospodarskim in družbenopolitičnim organizacijam, samoupravnim interesnim skupnostim

**ŽELI SREČNO NOVO LETO 1983
OBRTNO ZDRUŽENJE MOZIRJE**

Gondola na Golte spet redno vozi. Prenovljen hotel in izboljšana smučišča vabijo! Kolektiv je pripravil pestro silvestrovanje in pričakuje številne obiskovalce. Obetavno se sliši, da so za najdaljšo noč v letu pripravili prijetna presenečenja.

Naloge RD Ljubno

Podpisan je sporazum, s katerim je RD Ljubno prevzela za 10 let gospodarjenje z ribogojnico v PODVOLOVLJEKU od ZRD Celje, ki je doslej upravljala s tem objektom.

Objekt ribogojnice je lična lesena brunarica, velikosti cca 6 x 10 m, leži pa ob potoku Lučnica, ki se v Lučah izliva v Savinjo. Letna kapaciteta znaša 260.000 kom zaroda potočne postrvi, katerega odkupijo posamezne RD na območju ZRD Celje.

Naš izvršni odbor je skladno s sporazumom že imenoval posebno komisijo, ki je zadolžena za gospodarjenje z ribogojnico. Komisijo vodi Franc AJNIK.

Ko govorimo o ribogojnici v Podvolvljeku, nikakor ne moremo

mimo imena Leopolda SUPIN-a, ki je sicer kot naš član vsa leta od izgradnje ribogojnice tam opravljal zahtevno in naporno delo ribogojca. Dokaj uspešnega dosedanjega delovanja ribogojnice si brez njega ne moremo predstavljati. Prepričani smo, da bo Pold (tako ga vsi kličemo) svoje znanje in dolgoletne ter bogate izkušnje prenesel na mlajše člane, kar bo zagotovilo uspešno nadaljevanje vzreje ribjega naraščaja v Podvolvljeku.

Letošnja akcija za vzrejo zaroda je že stekla: iz gojitvenega potoka Lučnica smo že odlovili 1250 samic in samcev potočne postrvi ter iz dveh gojitvenih strug na Ljubnem še nadaljnjih 500 kom.

Zgornjesavinjski študentski klub

Klub zgornjesavinjskih študentov je imel 11. novembra svojo 21. letno skupščino. Blizu 100 nas je zgornjesavinjskih študentov, vendar tega po udeležbi na skupščini ni bilo čutiti. Študentje smo razkropljeni po večjih „univerzitetnih središčih“ kot so Ljubljana, Maribor, Celje in še v Zagrebu se pojavi kakšna naša študentka. Težko bi se vsi skupaj zbrali v enem izmed teh središč. Je pač tako, da nas je največ v Ljubljani in naš klub slovi samo med ljubljanskimi študenti, kot se nemalokrat pomenujemo sami. Do poimenovanj pride prav zaradi problema ločitve študentov na ljubljansko in mariborsko univerzo. Verjetno se bomo morali večkrat sestati v naši dolini, kjer ne bo prihajalo do razlik med nami, ampak bomo vsi skupaj le uboga študentska raja. Tako bi bil problem, ki je bil problem, ki je bil na skupščini močno prisoten, vsaj delno rešen.

Klub se ubada z nezainteresiranoštvom študentov za delo. Kljub 20. letni tradiciji še ni odrasel. Ni robot, ki bi ob pasivnosti članov reševal probleme, ki se pojavljajo. Brez celote ne more obstajati, kaj šele uspešno delovati. Študentje danes nimamo toliko problemov, kot so jih imeli včasih in se mogoče zato za ničesar ne zanimamo. „Včasih smo hodili domov le vsake tri mesece“ je

dejal vodja kluba izpred petnajstih let — tov. PLAZNIK, „in smo konec tedna radi prišli skupaj“. Danes pa si študent vsak petek le poskusi priboriti vsaj pol sedeža na hudo prepolnjenem avtobusu, ki zavija proti Savinjski. „Svet se rodi v petkih ob dveh“, če lahko vsaj na eni nogi stojiš v avtobusu in se voziš proti domu kar debeli dve uri.

Do nezainteresiranosti pride mogoče tudi zaradi nepravilno zastavljenega programa. Zelo dober je bil predlog za organizacijo RAZISKOVALNEGA TABORA v ZS dolini, ki bi vzbudil zanimanje pri mladih raziskovalcih. Preko tega tabora bi lahko našo dolino podrobneje spoznali in jo pokazali svetu. „Razvoj gre s pametjo naprej, ne z žulji“, je dejal tov. ČOP, ki že vseskozi spremlja razvoj kluba in tako podprl predlog o organizaciji tabora.

Podali smo načrt dela našega kluba za prihodnje študijsko leto in izvolili novo vodstvo. Za novega predsednika smo soglasno izvolili Janka Požežnika, študenta 4. letnika FSPN, za podpredsednika Jernejo Tratnik in Damjano Osterc, za tajnika Zdravko Hriberšek in za blagajnika Hedviko Kolenc. Izvolili smo tudi nov odbor, ki odslej šteje 11 članov, in nadzorni odbor.

MARJANA POTOČNIK

Zbor markacistov

Prvo nedeljo v decembru je bil 10. zbor markacistov Savinjskega MDO v planinskem domu na Gori Oljki. Na zboru so markacisti najprej slišali o novostih na njihovem področju. Izšlo je novo navodilo za označevanje in vzdrževanje planinskih poti, dva pravilnika: o markacistu in Knafeljevi diplomii in še vse informacije iz OBVESTIL PZS.

Sledilo je njihovo poročanje o delu, od Solčave do Mozirja, bilo ni le poročila z Gornjega grada in Rečice.

Pri analizi poročil je bila pripomba vodje markacijske skupine, da nekatera pota niso pravilno označena. Markacija mora biti na pravem mestu in tudi lepo narejena, ker jo

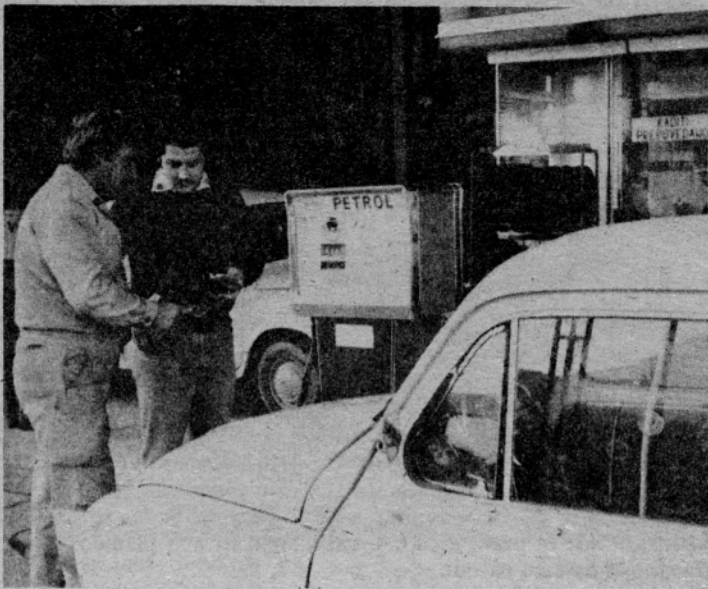
opazujejo vsi in kazati jim mora pravo in zanesljivo pot do cilja.

Ob koncu je načelnik komisije za pota pri PZS podelil prve izkaznice in značke markacista PZS. Prejeli so jih znani naši planinski delavci in tisti, ki so z uspehom končali tečaj za markaciste, o katerem smo v našem listu že pisali. Med nosilci delovnih značk so Naci Štebe, Jože Nerat, Ivan Plaznik, Franci Jeraj, pa še drugi. Tako imamo sedaj 10 „izšolanih“ markacistov (PD Solčava 2, Luče 1, Ljubno 6, Mozirje 1). Vseh, ki so prejeli značke v MDO je 29. Vsem iskrene čestitke in še naprej veliko uspeha pri označevanju in vzdrževanju planinskih poti, s katerimi odpiramo naš gorski svet.

B. J.

Petdeset let skupnega življenja

Seveda ni treba predstavljati oba zakonca Sedovnik, ker ju v Mozirju zelo dobro poznajo. Amalija in Jože Sedovnik sta namreč spet stopila pred maticarja in potrdila tako svojih 50 let skupnega življenja. To ni bilo lahko, saj je Amalija že z osmimi leti morala s trehuhom za kruhom. Jože pa je najprej trdo delal v rudniku, nato pa se je izučil kolarske obrti in ji ostal zvest celih 36 let. Seveda so si morali od ust odtrgati, da so si sezidali lasten dom, sicer pa je bilo vse življenje dovolj odrekanja, saj so bili težki časi, tisti med obema vojnama. Oba zakonca Sedovnik sta pač hodila pot delovnega človeka, ki ni bila lahka, vendar sta kljub vsemu imela srečno družino, tudi sama sta bila zadovoljna vsakega veselja, ki ju je srečalo v življenju. Še rada poprimeta za delo, čeprav jima zdravje ni več povsem naklonjeno. Zadovoljna gledata nazaj na prve čase skupnega življenja, ki bi ga, če bi se dalo spet začela znova... Čestitamo!

Na črpalkah je sedaj mirneje, pravijo delavci Petrola, tudi na Ljubnem je tako.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST MOZIRJE

Odbora za samoupravno dogovarjanje ter za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti
Datum: 17. 11. 1982
Na osnovi 3. člena Pravilnika o organiziranju izvajanja programa dejavnosti Občinske raziskovalne skupnosti Mozirje objavljamo

R A Z P I S

za delovanje v mladinskem raziskovalnem programu

K sodelovanju vabimo učence vseh Osnovnih šol, srednjih šol usmerjenega izobraževanja ter študente višjih in visokih šol iz območja mozirske občine.

1. Zelimoz vzpodbuditi raziskovalno delo mladih na vseh področjih, zato ne razpisujemo konkretnih raziskovalnih nalog. Teme za raziskovalno delo izberejo učenci in študentje sami, predlagamo pa, da naj bodo usmerjene v aktualne probleme našega časa in okolja. Naloge so lahko zastavljene po posameznih disciplinah ali učnih predmetih (biologija, kemija, fizika, sociologija, zgodovina in podobno) ali interdisciplinarno.

2. Posebej vabimo k sodelovanju ŠTUDENTE VIŠJIH IN VISOKIH ŠOL. Mnogi v svojih seminarskih in diplomskih nalogah obdelajo praktične teme, aktualne za območje Zgornjesavinjske doline.

3. S tem razpisom vabimo k sodelovanju tudi vse MLADE INOVATORJE, ki so morda že dosegli kakšne rezultate na področju inovatorstva in modelarstva.

4. Pošljite nam svoje izdelke, na naslov: Skupna služba SIS za Občinsko raziskovalno skupnost Mozirje.

ROK ZA PRIJAVO JE: mesec dni po objavi v Savinjskih novicah.

5. Poleg izdelka (raziskovalne naloge, inovacijskega predloga, modela in podobno) nam posredujte še naslednje podatke:

— naziv šole in usmeritve,
— podatke o avtorjih (učencih, študentih),
— podatke o mentorju,
— obračun materialnih stroškov izdelave naloge, inovacije ali modela.

6. Po poteku razpisnega roka bo vse predloge ocenila posebna komisija pri Občinski raziskovalni skupnosti.

NAJBOLJŠE NALOGE IN DOSEŽKI Z VSEH TREH PODROČIJ BODO NAGRAJENI. Vsi predlogi bodo predstavljeni na srečanju mladih raziskovalcev, ob zaključku šolskega leta 1982/83.

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST MOZIRJE

Odbora za samoupravno dogovarjanje ter za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti
Datum: 17. 11. 1982
Na podlagi določb statuta Občinske raziskovalne skupnosti in na podlagi 3. člena Pravilnika o organiziranju izvajanja programa dejavnosti Občinske raziskovalne skupnosti Mozirje objavljamo

R A Z P I S

za prijavo raziskovalnih nalog in projektov za program raziskovalnih del Občinskih raziskovalnih skupnosti za leto 1983

I. Pri razpisu lahko sodelujejo:

- delavci v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, drugi samoupravno organizirani delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, katerih osebne in skupne potrebe in interese po raziskovalni dejavnosti zadovoljujejo izvajalci — kot uporabniki raziskovalnih del in storitev
- delavci v raziskovalnih organizacijah, delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo raziskovalno dejavnost ter delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti — kot izvajalci raziskovalnih del in storitev.

II. Prijava raziskovalne naloge, projekta, naj vsebuje:

1. opredelitev področja raziskovalne naloge,
2. izhodišča in cilje raziskovalne naloge,
3. namen raziskovalne naloge,
4. izvajalec in nosilec naloge,
5. utemeljitev raziskovalne naloge in uporabnost rezultatov,
6. obrazložitev dela in časovni potek raziskovalne naloge,
7. vrste raziskav v raziskovalni nalogi,
8. finančni predračun za raziskovalno nalogo in načrt financiranja.

Prijava uporabnikov raziskovalnih del in storitev naj vsebuje le 1, 2, 3, in 5. točko, ter navedbo potencialnega izvajalca raziskovalne naloge.

III. Izvajalci in uporabniki lahko prijavijo raziskovalne naloge v okviru naslednjih raziskovalnih projektov, po srednjeročnem programu dela ORS: RAZISKOVANJE PROSTORA, S CILJEM ODKRIVANJA IN RAZISKOVANJA NARAVNIH BOGASTEV, VAROVANJA VODNIH VIROV IN PLODNIH ZEMLJIŠKIH POVRŠIN, DRUŽBENI IN GOSPODARSKI RAZVOJ, RAZVOJ KMETIJSTVA IN PRIDELOVANJE HRANE, RAZVOJ NOVE PROIZVODNJE, PROGRAM ZA KULTURNO ZGODOVINSKO PODROČJE, PROGRAM ZA VARČEVANJE ENERGIJE, MATERIALA, POVEČANJE PRODUKTIVNOSTI DELA IPD.

IV. Pri izbiri predlogov oz. sestavljanju raziskovalnega programa za leto 1983 bomo upoštevali kriterije po Metodoloških izhodiščih za oblikovanje in ocenjevanje predlogov, vmesnih in končnih poročil o raziskovalnih nalogah ter načinu dela Programskega sveta, s tem, da bomo omogočili:

- nadaljevanje uspešnih večletnih projektov in nalog iz leta 1982,
- izvedbo nalog, ki so vključene v programe Posebnih raziskovalnih skupnosti in Raziskovalne skupnosti Slovenije,
- izvedbo nalog, za katere je zagotovljeno sofinanciranje, s katerimi je izražen interes uporabnikov,

— ter izvajanje družbeno-politično aktualnih nalog, posebej s področja kmetijstva, energetike in razvoja nove proizvodnje.

V. Za večletne predloge raziskovalnih nalog je potrebno predložiti okvirni program dela za celotno obdobje izvajanja in podrobno razčlenitev poteka dela v letu 1983.

VI. Za naloge, ki se nadaljujejo iz leta 1982 je potrebno predložiti program dela za leto 1983, na osnovi dosedanjih rezultatov. Pogoj za nadaljevanje nalog so izpolnjene obveznosti v tem pogodbenem letu.

VII. ROK ZA PRIJAVO RAZISKOVALNIH NALOG IN PROJEKTOV JE mesec dni po objavi v Savinjskih novicah.

Prijave zbira Skupna služba SIS za Občinsko raziskovalno skupnost Mozirje, kjer lahko dobite tudi dodatne informacije in navodila za sestavljanje prijave.

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO — PERSONALNA UPRAVA —

razpisuje

N A T E Č A J

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence Šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih v letu 1983

SPLOŠNE SREDNJE VOJAŠKE ROLE:

- Letalska splošna srednja vojaška šola „Maršal Tito“ v Mostarju
- Splošna srednja vojaška šola „Bratstvo — enotnost“ v Beogradu
- Splošna srednja vojaška šola „Ivo Lola — Ribar“ v Zagrebu
- Splošna srednja vojaška šola „Franc Rozman — Stane“ v Ljubljani (samo za kandidate z območja SR Slovenije)

V našete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. letnik
Po končanem štiriletnem šolanju nadaljujejo gojenci šolanje na eni izmed vojaških akademij.

SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE:

- Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu
- Letalskotehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu pri Sarajevu
- Mornariškotehniška srednja vojaška šola v Splitu
- Intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu
- Sanitarna srednja vojaška šola v Novem Sadu

V navedene šole je možen vpis v 1. in 3. razred.
Po končanem štiriletnem šolanju gojenci takoj nastopijo službo v JLA.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM:

Na natečaj se lahko prijavijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila vojaška zdravniška komisija
- da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek
- da imajo soglasje staršev — skrbnikov
- da so rojeni leta 1967 ali kasneje

KAKO SE PRIJAVITE:

Kandidati, ki se žele javiti na ta razpis, naj se zgledajo pri občinskem Oddelku za ljudsko obrambo SO Mozirje.

NATEČAJ VELJA DO 28. FEBRUARJA 1983.

ODDELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO SO MOZIRJE

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST MOZIRJE

Odbori za družbeno planiranje in svobodno menjavo dela ter za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti
Datum: 17. 11. 1982

Na podlagi 3. člena Pravilnika o podeljevanju nagrad in družbenih priznanj za vzpodbujanje množične inventivne dejavnosti in za dosežke na področju organiziranih raziskovalnih procesov, objavljamo

R A Z P I S

za nagrade inovatorjem, animatorjem raziskovalne in inventivne dejavnosti ter raziskovalcem za pomembne dosežke na področju organiziranih raziskovalnih procesov

I. Za nagrade inovatorjem lahko kandidirajo delavci v združenem delu, ki so v letu 1982 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli, vzorci, tehnične izboljšave, koristni predlogi...).

II. Za nagrade animatorjem raziskovalne in inventivne dejavnosti lahko kandidirajo delavci v združenem delu ter drugi delovni ljudje in občani, ki so se aktivno vključevali v proces organiziranja in pospeševanja te dejavnosti.

III. Za nagrade raziskovalcem lahko kandidirajo delavci v združenem delu in drugi delovni ljudje in občani, ki so opravili pomembna raziskovalna dela za splošen družbeno-gospodarski razvoj oz. razvoj organizacije ali skupnosti v občini.

IV. Kandidate za nagrade in priznanja lahko predlagajo:

- samoupravni organi v organizacijah ali skupnostih,
- strokovna društva,
- družbenopolitične organizacije in skupnosti,
- posamezniki.

V. PRIJAVA mora v pisni obliki vsebovati:

- osebne in splošne podatke o kandidatu,
- ustrezno dokumentacijo predloga (načrte, fotografije, elaborat, ...)
- podatke za ocenjevanje predloga (gospodarska korist predloga ali rezultat raziskovalnega dela).

VI. ROK ZA PRIJAVO PREDLOGOV JE mesec dni po objavi v Savinjskih novicah.
Prijave zbira Skupna služba SIS za Občinsko raziskovalno skupnost Mozirje.

V Novi Štiti so se ob odkritju spominske plošče na Kuharjevi domačiji zbrali številni krajanji, da bi počastili spomin žrtvam okupatorja

MLADI PIŠEJO

O stanovanjski gradnji

Predsedstvo OK ZSMS je na svoji 2. seji obravnavalo stanovanjsko problematiko v občini.

Kritično smo ocenili situacijo in se zavzeli za povečano gradnjo družbenih stanovanj, ki edina lahko ponuja dolgoročno rešitev stanovanjskega vprašanja. Odpravljati moramo brezpravni položaj podnajemnikov.

Za mladega človeka je pridobitev stanovanja prava umetnost. Želimo doseči prednostno obaravnost mladih družin zaradi specifičnega socialnega položaja, za plačevanje lastne udeležbe po vselitvi in ne pred vselitvijo, za odpravo kriterija določenega delovnega staža v OZD, za to, da sklenitev zakonske zveze ne bo prevladujoč pogoj. Predsedstvo OK je zaradi teh svojih stališč postavilo na seji družbenopolitičnega zbora SO Mozirje delegatsko vprašanje, v zvezi z znižanjem stopnje za stanovanjsko gradnjo, ker smo smatrali, da je znižanje stopenj, ki jih je predlagal IS SO, narušilo temelje plana stanovanjske gradnje, za kar pa IS in skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti nista pristojna, saj se plan lahko spremeni le po postopku in na način, kot je bil sprejet, se pravi na zborih delavcev. Zaradi znižanja prispevne stopnje, so izpadla sredstva v višini cca 120 starih milijonov, kar predstavlja eno manjše stanovanje.

V občini Mozirje je trenutno 65 prosilcev za pridobitev solidarnostnega stanovanja, od tega jih je 24 iz vrst mladih

družin. Sodelovala sem v komisiji, ki je obiskala 15 najbolj ogroženih prosilcev, glede dohodka na člana družine. Vprašljivo pa je ali so res ti najbolj ogroženi. Smo mnenja, da je treba obiskati tudi ostale, kajti kriterij dohodka na družinskega člana ne more in ne sme biti osnovni kriterij pri ocenjevanju stanovanjskih in življenjskih razmer družine.

Komisija je ugotovila, da teh 15 prosilcev živi v nemogočih stanovanjskih razmerah, v vlažnih prostorih, brez vode, brez ogrevanja, brez kopalnice in celo brez stranišča. Zamislite si, da bi bili mladoporočenec, živeli bi v eni sami mrzli sobici, kjer ni vode, kjer ni prave svetlobe, kjer zaudraja po vlagi, ni priključka na dimnik, električna napeljava dovoljuje le luč in štedilnik, pri tem pa vam je žena paraplegik in pričakuje naraščaj. Novo pohištvo vam gnije, sosedje pa vam onemogočijo mirno življenje. Smatramo, da številnih podobnih problemov ne bomo rešili z zmanjševanjem stanovanjske gradnje po srednjeročnem planu za polovico in z zniževanjem prispevnih stopenj.

Tudi mladi se zavedamo težavnih razmer s katerimi se srečuje naša družba, vendar se sprašujemo, zakaj zmanjšujemo stanovanjsko gradnjo, kar na pamet, brez temeljitih ocen.

Mogoče pa imajo tisti, ki predlagajo take ukrepe, stanovanjske probleme že rešene?!

TATJANA ŠTRBENK

Mladost v besedi, pesmi in spretnosti

V okviru dneva republike je v Nazarjah potekalo tekmovanje pod nazivom MLADOST V BESEDI, PESMI IN SPRETNOSTI. Tematsko je obsegalo dve celoti, in sicer tekmovanje v znanju in tekmovanje v kulturnih aktivnostih in spretnostih.

Potekalo je v počastitev 90-letnice rojstva tov. TITA in 40-letnice ustanovitve slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad s ciljem, da se še nadalje razvijajo pridobitve narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije ter da se krepki sistem SLO in DS. Tekmovanje je bilo razpisano z namenom, da se razširi in poglobi znanje o vlogi prispevku KPJ, tovarišev Tita in Kardelja v pripravi narodov in narodnosti Jugoslavije na vstajo in nacionalno ter socialno osvoboditev, o izgradnji oblasti delavskega razreda v toku NOB in socialistične revolucije ter o vlogi splošnega ljudskega odpora.

Za tekmovanje se je prijavilo deset ekip. Najprej so se pomerili v pisnem delu, ki je bil izveden v popoldanskih urah. Komisija, ki so jo sestavljali tov. Videčnik, tov. Nagličeva in tov. Kopusarjeva, je ugotovila, da so se najbolj izkazali mladinci iz OO ZSMS Rečica, saj so

od 40 možnih točk dosegli kar 39. Drugo uvrščeni so bili vojaki iz karavle Strevčev vrh, tretje mesto pa sta si delili ekipi iz COŠ Gornji grad — dekleta in OO ZSMS Smreka prav tako iz Gornjega grada. Zvečer so se tri ekipe še enkrat pomerile med sabo. Ponovno je bila najboljša ekipa iz OO ZSMS Rečica, ki bo zastopala našo občino na regijskem tekmovanju 16 decembra v Titovem Velenju. Regijskega tekmovanja se bodo udeležili tudi vojaki iz karavle, ki pa so v pisnem delu samo preverili svoje znanje. Najboljše ekipe so nagradili s priznanji in knjigami, katere so si prav gotovo zaslužili.

Vprašanja so bila dokaj enakovredna, pa tudi ne preveč zahtevna. Mladi so pokazali veliko zavzetost za pridobivanje znanja o zgodovinskem razvoju in boju našega naroda za osvoboditev. Še posebej moramo pohvaliti učence iz COŠ Gornji grad, saj so nas s svojim tretjim mestom prav prijetno presenetili.

Kulturnega dela tekmovanja so se udeležile osnovne šole s svojim programom. Program je popestrila akustična skupina OGNJEMET iz Gornjega grada.

SABINA SUŠNIK

Prostovoljno v TO

V okviru organizacij ZSMS v občini Mozirje so zaključili zapisovanje mladincev prostovoljcev v teritorialne enote. Smatramo, da se je kar uspešno izteklo, saj imamo tako kar 28 mladincev, ki se bodo prostovoljno vključili v TO. Predvidevali smo sicer več prostovoljcev, vendar pa so nekatere organizacije ZSMS bile premalo prizadevne, oziroma se sploh niso vključile v to nalogo.

Dogovorili smo se, da bo vsaka od njih poskrbela vsaj za 3 nove pripadnike TO, vendar pa to ni bilo izpolnjeno. Pohvaliti kaže mladince na Rečici, kjer so vpisali kar 13 prostovoljcev. Tem sledijo organizacije v Mozirju, Nazarju, Gorjem gradu, Šmartno ob Dravi in Luču.

Slovesen sprejem mladincev prostovoljcev bo 22. decembra 1982 na Ljubnem.

ANDREJ JERIC

Med sprejemom cicibanov v pionirski odred v Mozirju

Postali so pionirji

27. novembra 1982 so bili cicibani osnovne šole Mozirje in podružničnih šol Lepa njiva ter Šmihel sprejeti v zvezo pionirjev. Sprejem je bil v dvorani TVD Partizan v Mozirju. Pripravili smo jim kratek spored, zelo pa jih je navdušila lutkovna igrlica, ki so jo odigrali otroci iz Luč. Zbrane je v imenu družbenopolitičnih organizacij Mozirja

nagovoril tovariš Videčnik, spregovoril je tudi naš tovariš ravnatelj in in predsednica pionirske organizacije.

Pionirski zaobljubi in podelitvi pionirskih simbolov je sledila pogostitev novopečenih pionirjev, seveda pa smo potem tudi vsi zaplesali. Prvošolčki so se razigrani razšli.

TOMAŽ MAROLT, OŠ MOZIRJE

Postal sem pionir

27. novembra sem postal pionir. Dobil sem ruto, kapo, izkaznico, nagelj in knjigo. Pionir mora biti tovariški,

pošten, odkritosrčen in ubogljiv. Takšen bom moral biti tudi jaz.

TOMAŽ FINKŠT, I. a

Junak Pavlek

Prebral sem že mnogo partizanskih knjig. Od vseh mi je bila najbolj všeč knjiga Tovariši.

V tej knjigi ima glavno vlogo deček-partizan Pavlek. Doma je bil ob tedanji nemško-italijanski meji. Ko so mu odpeljali očeta in mater je odšel v partizane. Že prvi dan se je vsem borcem v četi zelo priljubil.

Pavlek je tudi vedel kako se pride čez mejo ne da bi sprožil nastavljene bombe. Zato je partizane večkrat vodil skozi razna minska polja. Tudi v bojih se je izkazal. Priporil si je celo strojnico. Tako je skupaj s partizani dočkal konec vojne.

TINE HAJDINJAK, OŠ MOZIRJE, DOPISNIŠKI KROŽEK

Zbiralna akcija papirja

Odločili smo se, da bomo tudi v jeseni imeli zbiralno akcijo papirja. Evidenco o prinašanju starega odpadnega papirja je vodil pionirski odbor. Papirja tokrat niso tehtali. Denar, ki ga bomo pridobili s to zbiralno akcijo, bomo namenili za gradnjo pionirskega doma v Dolenjskih Toplicah.

Naš razred je zbral veliko papirja. Nekateri učenci so bili grajani, nekateri pa pohvaljeni.

Prinesli smo toliko papirja, da je bil kontejner napolnjen. Nekaj papirja nam je celo ostalo, zato smo sklenili, da bomo napolnili še en kontejner. Tako smo tudi naredili.

Na naši šoli vsako leto zberemo veliko odpadnega papirja, ki ga papirna industrija z veseljem sprejme in predela v nove papirne izdelke.

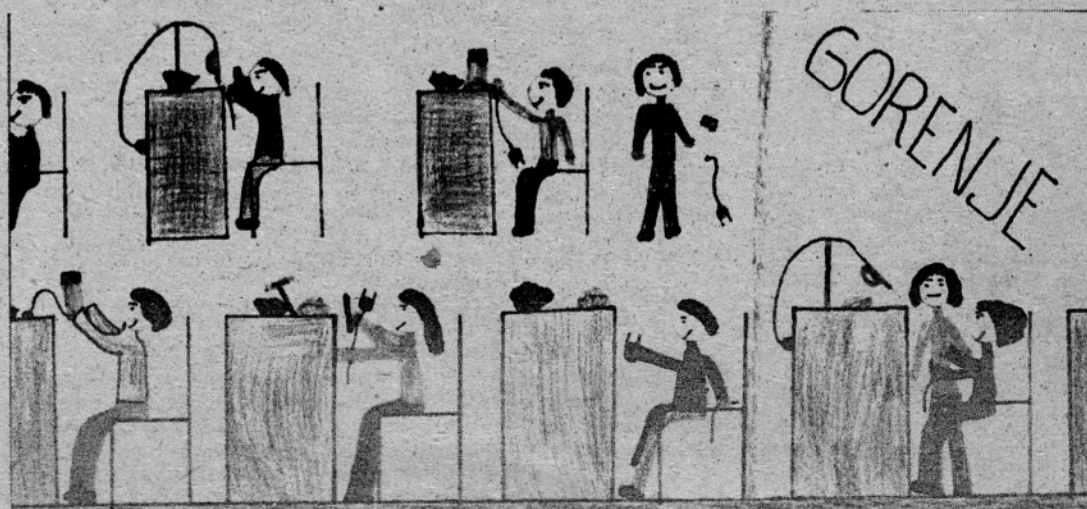
SLAVICA TESOVNIK, OŠ LJUBNO

Novinarski krožek

Letos smo na naši šoli ustanovili novinarski krožek. Ustanovili smo ga zato, da bomo spremljali dogodke na šoli in pri posameznih krožkih. V ta krožek smo povabili učence iz vseh razredov. Sestajamo se ob torkih 6. učno uro. Pri urah novinarskega krožka pišemo spise,

jih popravljamo in dopolnjujemo. Popravljamo jih tako dolgo, da so primerni za objavo. Na naše delovne sestanke bomo povabili tudi novinarje, ki nam bodo pripovedovali o svojem poklicnem delu.

MATJAŽ SEM, OŠ LJUBNO

Takole so videle oči učenca nazarske šole Marjana Klemšeta tovarno MGA — Gorenje

Občni zbor ŠSD in ŠKUD

Vsako leto pripravita ŠKUD in ŠSD občni zbor. Na tem zboru pregledamo delo v preteklem šolskem letu in sprejmemo plan za tekoče šolsko leto.

Najprej smo imeli kulturni program. Nastopili so člani recitatorskega krožka, pevskega zbora in člani za izrazni ples. Potem smo izvolili delovno predsedstvo. Slišali smo poročila vseh krožkov, ki jih vključuje ŠKUD in poročila ŠSD. V poročilih smo slišali, da so člani ŠSD dosegli lepe uspehe na raznih tekmovanjih. Tudi ŠKUD je sodeloval na različnih prireditvah, pevski zbor je zelo uspešno zastopal šolo na pevski reviji.

Prejšnje leto je pevski zbor praznoval petindvajset letnico obstoja. Šola je člane pevskega zbora nagradila z enodnevnim kopanjem v Šoštanjju.

Na občnem zboru smo izvolili tudi nova odbora, ki bosta ŠSD in ŠKUD vodila v letošnjem šolskem letu.

Naša gosta sta bila Marja in Branko Rupnik. Pripovedovala sta nam o uspehih na olimpijskih igrah za paraplegike. Osvojila sta veliko pokalov in medalj v svetovnem merilu. Marja je sodelovala celo v plavanju, Branko pa v tekmovanju z avtomobilom. Tako se je uvrstil v raleju med šest najboljših na svetu. Pripovedovala sta nam tudi o igrah, ki jih imajo paraplegiki. Na koncu smo našima gostoma podarili sliko, ki jo je narisal likovni krožek.

Zaželeli smo jima še veliko uspehov na tekmovanjih. Vsi smo bili veseli tega obiska, kajti seznanila sta nas o športnem življenju ljudi, ki imajo veliko volje do zdravega življenja.

Občni zbor je uspel, saj se ga je udeležila večina članov ŠSD in ŠKUD.

NOVINARSKI KROŽEK OŠ LJUBNO

Baje je to bil prvi tovarnjak v dolini. Lastnik Majerhold iz Šentjanža sedi ponosno za krmilom. Žal je postal tovarnjak vojna žrtev, avstrijska vojska ga je vzela in ga ni nikoli več vrnila...

Delo ZSMS v MGA

Uspešni so bili, to je treba povedati že vnaprej! Zastavili so si zahteven načrt dela in ga domala tudi uresničili. Leto je mimo in zadovoljni so s svojim delom. Da bi lahko našli vse kar so naredili, bi bilo preveč, zato bomo iz bogate dejavnosti našli le razstavo slik, ki so jo pripravili doma, imajo oglasno desko za obveščanje, naredili so jo sami, sodelovali so na raznih pohodih, udeleževali so se raznih tekmovanj in slovesnosti, igrali na občinskem nogometnem in odbojarskem prvenstvu, pripravili strokovna srečanja in še veliko je drobnega, vendar pomembnega dela.

Za Dan republike so pripravili strelsko tekmovanje ob navzočnosti predstavnikov občinske strelske zveze in domačega kolektiva.

Doseženi uspehi: Skupinsko — 1. MGA Nazarje, 2. DSS Gorenje in 3. druga skupina MGA Nazarje. Posamezno — mladinke: 1. Vera Lukše, MGA, 2. Olga Grobelnik, MGA, 3. Irena Zemljak, GPS, DSS. Mladinci: 1. Franc Omladič, MGA, 2. Zdravko Vreš, TGO, 3. Zdenko Purnat, TGO.

Po tekmovanju so pripravili še tovariško srečanje v Šmihelu.

FRANC OMLADIČ, ml.

Ogledali smo si tovarne v domačem kraju

Prejšnji teden smo se učili o industriji v Nazarjah. V Nazar-

jah so tri tovarne: GLIN, Elcroj in GORENJE — MGA. Najbolj všeč mi je bilo v GORENJU.

Pred vhodom v tovarno sta nas počakala dva tovariša, da sta nam razkazala tovarno. V tovarni izdelujejo male gospodinjske aparate: električne mešalnike, stenske tehtnice, varilne strojčke, kavne mlinčke, stenske ure in budilke. Ogledali smo si vse tekoče trakove, kjer izdelujejo te gospodinjske aparate. Bilo je zelo zanimivo, ker smo videli, kako sestavljajo aparate. Ko smo si ogledali tovarno, smo se lepo zahvalili in se vrnili v šolo.

Ta ekskurzija mi bo ostala v spominu, ker sem bil prvič v teh domačih tovarnah.

ROBI GRAČNER, OŠ NAZARJE

Piše:

CIRIL REMIC

MED SAVO IN SAVINJO

Umaknili smo se radi tega na majhen greben, kjer smo namepravali dočakati noč. Sredi poldneva pa so nas opazili neki ljudje in radi varnosti smo se hoteli premakniti na drugo stran v Zahojški vrh. Pred tem sem posodil nekemu tovarišu svoj revolver in ročno uro, ker bi ta moral iti proti večeru na javko in dobiti zvezo s Savinjskim bataljonom. V zameno za revolver pa sem dobil staro francosko puško, še vso rujavo in brez municije, katero je tov. Marok staknil prejšnjo noč pri nekem kmetu, ki jo je imel skrito v gnoju.

Ko smo se tako spuščali po strmini navzdol, smo seveda delali precej trušča pa tudi marsikak kamen se je potrkjal po strmini, tako, da so nas Wermani, ki so se takrat nahajali v globeli dobro slišali in se temu primerno pripravili. Ko smo prikolovratili v globel, sva morala s tov. Pankracem, kot vodiča naprej v predhodnico. Iz gozda sva oprezno koračila preko jase in prišla na kolovoz. Popolna tišina! Nikjer ni bilo slišati niti najmanjšega šuma.

Bil je nenavadno lep in vroč jesenski dan. Suho meso, ki

smo ga pred nekaj urami zaužili in vročina, sta povzročili hudo žejo. Ko sva prišla preko kolovoza, sva zagledala v jarku vodo. Misleč, da sva že brez skrbi, sva stopila v jarek. Sklonil sem se, da bi pil vodo. Tisti trenutek pa je zaropotalo. Iz gozda na nasprotni strani jarka se je sprožil rafal in strelji iz nešteti pušk. Nad glavo mi je pošteno zasikalo. Tov. Pankrac, ki je stal, ko sem se sklonil je padel prerezan od nešteti kroglj poleg mene v jarek. Bil je na mestu mrtev. Sam nisem imel nobenega orožja, razen tiste stare, neuporabne puške, ki mi je bila bolj v napoto kot v korist. Vendar je kljub temu – še danes ne vem zakaj, nisem odvrzel. Ostali tovariši, ki so bili še pod kritjem gozda, so se umaknili, misleč, da sva oba padla. Sam sem ležal v jarku in bliskovito razmišljal, kaj naj ukrenem. Ubiti se ne bi mogel, tudi če bi se hotel. Ali me naj dobijo živega in pozneje ustrelje kot brata „Škrjanca“? Nazaj se nisem mogel umakniti, ker je bila sama čistina, levo in desno pa nič bolje. Streljanje se je že poleglo, ko se je bilo treba odločiti. Pognal sem se, naredil nekaj divjih skokov po

jarku, desno navzgor in padel za njegov rob. Wermani so bili verjetno toliko presenečeni, misleč, da ležim mrtev v jarku, da so pozabili celo streljati. Še dva do trikrat po nekaj skokov in bil sem izven nevarnosti, kljub temu, da so takrat pošteno zakurili za menoj. Ko sem se zavlekel v gozd na varno, sem šele začel dojemati, kaj se je pravzaprav dogajalo. Živci so popustili! Tresel sem se kot „šiba na vodi“ in komaj lovilo sapo. Občutil sem velik strah in v prsih me je stiskalo, da bi najraje zajokal, ko bi mogel. Usta sem imel popolnoma izsušena, od žeje in naporov. Če bi takrat prišli Wermani za menoj, dvomim, da bi se lahko še sploh premaknil. Dolgo časa sem rabil, da sem se nekoliko umiril, pojedel nekaj gozdnih hrušk, ki sem jih našel v bližini in krenil brez vsakih misli in popolnoma izčrpan proti Grmadi...

Menda sem precej časa taval, ker se je pričelo medtem že mračiti. Nenadoma me zdrami sredi gozda glasen „stoj!“, da sem se stresel in vrvel v kritje. Ze zopet zaseda? Toda zavpil je – „stoj!“ in ne – „halt!“ „Kdo tam? Tu

Borut – tu Miha! Zdravo, dragi prijatelj! Pa Kitak in Lojzka (Šlandrova)! Živela tovarišija! Ne vem, če sem se kedaj še tako razveselil znanih obrazov, kot v tem trenutku. Najraje bi objel vsakega posebej, toda zadržal sem se „moško!“... Koliko smo si to noč imeli povedati!

Ko smo prespali nekaj ur, smo se proti jutru oglasili pri kmetu Brezovšku in krenili na vrh Grmade. Spotoma smo našli nekaj gob, jih scvrli pomešane s kosi savinjskega želodca in pojedli za zajtrk. Napotili smo se naprej, da bi našli koga od tovarišev, katere sem pripeljal iz Moravskega ali pa savinjski bataljon. Proti poldnevu smo prišli v Jazbine – Kokovske jame v bližini Sv. Janeza in Pavla in trčili na bataljon, kjer je že bilo nekaj tovarišev, ki so se prejšnji dan razgubili, ko smo padli v zasedo. Nekateri so še čez dan ali dva našli bataljon, ostali pa so krenili nazaj na Moravsko, med njimi tudi tovariš, kateremu sem posodil svojo uro in revolver. Nekaj dni sem ostal na Dobrovljah, potem pa sem se vrnil na Moravsko.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Jožef Lipold (1786 – 1855)

Za Zgornjo Savinjsko dolino velja, da sploh ni dala pesnikov, temveč le pesmarje, med katerimi je gotovo najznamenitejši Jožef Lipold.

Rodil se je 29. marca 1786 v Mozirju. Šolal se je najprej pri stricu Janezu Goličniku (prevajalcu Janševega čebelarkega priročnika), nato pa v Maribo-

ru, Gradcu in Ljubljani, kjer je bil leta 1808 posvečen za duhovnika. Službo je opravljal v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, v Vitanju in Slovenskih Konjicah, od leta 1815 do smrti (8. januarja 1855) pa je bil župnik na Rečici ob Savinji.

Pesnikovski je začel najbrž v času svojega bogoslovnega študija v Ljubljani, potem ko so leta 1806 izšle Pesme za pokušino Valentina Vodnika, do tedaj najboljša pesniška zbirka v slovenskem jeziku. (Vodnikovi vplivi so vidni v vsem Lipoldovem delu.)

Od 92 pesmi, ki jih je leta 1829 Lipold kot zbirko predlagal za natis škofu Antonu Alojziju Wolfu, ni bila natisnjena niti ena. (Škof je dal zbirko v prejšnjem ljubljanskem poznavalcem, ki so razsodili, da ni primerna za tisk.)

Leta 1833 se je pri njem na Rečici oglašil nadzornik gojencev v celovškem semenišču in poznejši mariborski škof Anton Martin Slomšek, ki je peš potoval preko Celja na Koroško. Lipold mu je ponudil pesmi in v drugi izdaji Ahaclovih Pesmi (leta 1838) jih je Slomšek res objavil devet; pesmi je jezikovno in metrično popravil.

Lipold je ponovno začel objavljati šele osem let pozneje, v kratkočasno-poučnem zborniku štajerskih piscev Drobotinice, ki ga je sprva urejal Slomšek. Leta 1846 je pod imenom Lipold Ročički v Drobotinich objavil dve pesmi – Terice in Perice (ki jo poznamo kot ponarodelo z začetkom „Mati zakliče pridne dekličice“), tri leta pozneje pa je izšla tudi Pesem za flosarje ali veslarje (oz. Splavarska z začetkom „Hit, hit! Hiti le trte vit, sneg se že zlo tali“), ki je postala nekakšna himna naše doline.

Največ pesmi je objavil v Drobotinich za leto 1850 (od devetih imajo štiri priloženo melodijo), ker je uredniku prav tedaj primanjkovalo boljših prispevkov. – Če seštejemo: v času Lipoldovega življenja je bilo objavljenih 25 njegovih pesmi.

Zase in za svojo ožjo okolico je Lipold pesnil z izredno plo-

dovitostjo. Spet nekaj števil: pesmi je imel vpisane v šest obsežnih zvezkov, od katerih so nepopolno ohranjeni štiri. V njih je 1150 slovenskih in 63 nemških pesmi ter štiri latinske in tri dvojezične (makaronske). To je kljub povprečni kvaliteti ogromno delo, ki mu pri nas najbrž ni para.

Lipold se pesniško ni razvijal, zato se podobne snovi in misli ali začetki in konci pesmi pojavljajo tako v pesmih iz leta 1807 kot ob koncu njegovega pesniškega ustvarjanja.

V pesmih poučuje, svari, opeva splavarstvo in lov, hvali različne obrti, dovtipkuje, slavi svetnike in posvetne ljudi. Hotel je predvsem koristiti in učiti; upiral se je novotarijam, priporočal je vdanost nadrejenim in svaril pred pregrehami in zapeljivci, zlasti pred „puntarji“ (po revolucionarnem letu 1848).

Bil je družaben in je rad pel, seveda predvsem svoje pesmi. (Najbrž si je rekel: Če želim zapeti dobro pesem, si jo pač sestavim.) Menda je nekoč, ko je imel spet narejeno zbirko pesmi, najel godbo in izuril pevski zbor, da so na Gori Oljki pred množico ljudi igrali in peli nove pesmi, ki so takoj ponarodele.

S svojimi pesmimi je pospeševal razvoj družbenega življenja slovenskih trških slojev, ki so bili takrat še pod močnim nemškim vplivom; to so njegove zasluge za narodno prebujanje.

V Lipoldovih verzifikacijah je čutil vpliv njegovega domačega narečja. Ker ni imel prave jezikovne izobrazbe, je zagrešil marsikakšno nerodnost in neuglajenost, čeprav je pisal nasploh svež in ponekod izviren jezik.

Treba je upoštevati, da so v času Lipoldovega ustvarjanja že pesnili čbeličarji (med njimi tudi France Prešeren), ki sicer niso uspeli takoj, toda čas je bil na njihovi strani. Drobotinice so bile za duhovščino in učitelje katoliški odgovor na svobodomiselne ideje Kranjske čbelice.

Zaradi omejene tematike in zaradi vključenosti v Slomškov program je lahko bil Lipoldov uspeh le trenuten (tako nekako kot danes uspeh popevk) in z nekaj izjemami ni prešel v trajno vrednost. Lipold ni bil velik pesnik, bil pa je spreten pesmar, ki si zaradi nekaj ponarodelih pesmi in ogromnega verzifikatorskega dela zasluži spomin.

PETER WEISS

Urednikova beseda

Pohvaliti moram najprej mlade, ker so toliko napisali. Vsega kar nisem mogel predložiti uredniškemu odboru, ker je zmanjkalo prostora. Vendar bo neobjavljeno še uporabljeno, le potrpljenja je treba!

Ker naše uredništvo nima tajništva in vse opravlja en sam človek, je treba upoštevati prošnjo, da se sestavki pošljejo prepisani, kot je že običaj. Seveda tega ne zahtevamo od tistih bralcev, ki pisalnega stroja nimajo! Torej ponovno prosimo, da pošiljate tipkopise razprto pisane. Tokrat so naši dopisniki upoštevali tudi rok, ki je 10. v mesecu. Tudi to velja pohvaliti. Glede slik pa ni važno, če pošljete barvne ali črno-bele.

Nekateri bralci še vedno pošiljajo osmrtnice in zahvale na naš naslov. Ze pred časom smo sporočili, da teh ne objavljamo, ker naše glasilo ni temu namenjeno.

Veterinarsko dežurstvo

- 13. 12. do 19. 12. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112
- 20. 12. do 26. 12. Lešnik Marjan, dipl. vet., Mozirje, tel. 831-017
- 27. 12. do 30. 12. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-094
- 31. 12. do 9. 1. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112
- 10. 1. do 16. 1. Lešnik Marjan, dipl. vet., Mozirje, tel. 831-017

Kino Mozirje v januarju

- 1., 2. Orlova perut – ameriški film – western
- 4. Dekleta – ameriški film – erotična komedija
- 6. Očividec – ameriški film – kriminalka
- 8., 9. Invazija tretjih bitij – ameriški film – pustolovski
- 11. Žena ljubica – italijanski film – ljubezenska drama
- 13. Nismo angeli, one pa tudi ne – francoski film – komedija
- 15., 16. Fant, ki obeta – jugoslovanski film – zabavni
- 18. Pacifik banana – angleški film – erotična komedija
- 20. Mož z Bogartovim obrazom – ameriški film – kriminalka
- 22., 23. Pobesneli Maks – angleški film – pustolovski
- 25. Slab spoj – ameriški film – psihološka drama
- 27. Gonja za razparačem – ameriški film – grozljivka
- 29., 30. Varnost zagotovljena – Hong Kong – komedija

Kino Ljubno v januarju

- 4. OTOK PIRATOV – ameriški film, grozljivka
- 8.–9. DVA SUPER BANDITA – ameriški film, western
- 11. KASKADER – ameriški film, pustolovski
- 15. DOMINIKA – DUH KI UBIJA – ameriški film, grozljivka
- 18. AVTO UBIJALEC – ameriški film, avanturistični
- 22.–23. MONIKA – LJUBEZEN V ŠESTNAJSTEM – zah. nemški film, komedija
- 25. SMRTNOSNE ROŽE
- 29.–30. LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM – ameriški film, pustolovski

Matična kronika za november

POROKE: V Lučah sta praznovala ZLATO POROKO, 50-letnico skupnega življenja POLIČNIK Alojz, star 83 let, kmet in POLIČNIK Marija, stara 77 let, gospodinja iz Logarske doline 26.; CRETNIK Franc, star 38 let, električar iz Mozirja 48 in DANIJEL Stefanija, stara 39 let, prodajalka iz Mozirja 48.

SMRTI: REMIC Jožef, star 62 let, upokojenec iz Nazarij 3, KREFL Frančiška, stara 80 let, kmetovalka iz Homec Brdo 28, MATKO Ivan, star 62 let, upokojenec iz Šentjažna 17, GROBIN Jože, star 72 let, upokojenec iz Poljan 27, KRUMPAČNIK Martin, star 75 let, upokojenec iz Nizke 21, GLUŠIČ Marija, stara 81 let, upokojenka iz Prihove 22, KUMPREJ Janez, star 74 let, upokojenec iz Primoža 38, MATJAZ Alojzij, star 53 let, gozdni delavec iz Dola 29, RAJTER Jožef, star 84 let, kmetovalec iz Gornjega grada 142.

Nove knjige v knjižnici Mozirje

LEPOSLOVJE: Katalonska lirika XX. stoletja, Habe: Izgubljena pomlad, Cardell: Mortymerjevi, Skrijar: Pavla, Veen: Zavoljo ljubezni, Soemen: Moške ikre, Pregarc: Moja pot do tebe, Znidarčič: Tuje pokrajine.

STROKOVNA LITERATURA: Bratko: Zibelka knjige, Poertner: Vikingi, Slovenski španski borci, Narava, Šlanovec: Sirarstvo, Dittmar: Mladostnica, Lucie-Smith: Umjetnost danas, Rupel: Literarna sociologija, Broz: Nastanek in razvoj

LJUDSKE FRONTE in SZDL Jugoslavije, Ružič: Biti ali ne biti, Ogrin: Osnove požarne samozaščite, Čudovita Jugoslavija, Vrhove: Osnove požarne varnosti, Herbig: V blodnjaku tajnih služb, Znidarčič: Knjiga za trg, Pacheiner-Klander: Staroindijska poetika, Tonkovič: Mostovi, Dvanaesti kongresa saveza komunistov Jugoslavije, Đurašković: Osam sekretara Škoja, Mates: Počelo je u Beogradu, Muzika 1., 2. del, Puhar: Prvotno besedilo življenja, Vatsyana: Kama Sutra.

MLADINSKA LITERATURA: Mate: Bosopeta družina, Zorman: Obveščevalec Lesnika, Pavlin: Iz šolske klopi k partizanom, Čukovskij: Doktor Jojboli, Nazor: Zlata ladja, Matošec: Poredni Valentin, Brenk: Babica v cirkusu, Pisani kiosk, Suhodolčan: Z vami se igra krojaček Hlaček, Bitenc: Pesem o pomladi in ptičkih, Pregl: Zdravilo za poredne-

Štirje nekdanji člani skupščine ONOO Gornji grad iz leta 1944 po proslavi. Z leve: Karl Natek, Mara Topolovec, Alojz Golob in Milena Štifnar.

Med odkritjem spomenika na pokopališču v Gornjem gradu. Zbralo se je veliko ljudi, ki so počastili spomin žrtvam NOB.

Pred posojilnično zgradbo v Gornjem gradu med slovesnim odkritjem spominske plošče. V stavbi je bilo oktobra 1944 prvo zasedanje skupščine ONOO Gornji grad.

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Tehnični urednik Niko Kupec - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-069 - Ziro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka: 52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, tozrd Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.